

**GOZDNO
GOSPODARSTVO**
SLOVENJ GRADEC D.D.

leto: XXXX julij 2008 številka: 7

Viharnik

Poštnina plačana pri
pošti Slovenj Gradec
Cena 2,90 €

naslovna tema

Minister Iztok Jarc na Koroškem

gozdarstvo

**Karavana – srečanje študijskih
krožkov v Radečah**

veterina

Anemija sesnih pujskov

ljudje in dogodki

**V letošnjem šolskem letu
izobraževanje zaključuje nova
generacija bodočih mizarjev in
lesarskih tehnikov**

Minister Iztok Jarc na Koroškem

Spec. Milan Tretjak, univ. dipl. inž. gozd., vodja območne enote

20. junija 2008 je Koroško obiskal minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Iztok Jarc. Obisk je bil zanimiv predvsem zaradi dejstva, da je bil v celoti namenjen tematiki gozdarstva.

Vodja OE Slovenj Gradec spec. Milan Tretjak, direktor Zavoda za gozdove Slovenije Jošt Jakša in direktor GG Slovenj Gradec Silvo Pritrznik na prezentaciji (od leve proti desni)

Koroški poslanec Miro Petek je bil pobudnik in organizator obiska, za strokovni gozdarski del je bila zadolžena Območna enota Zavoda za gozdove Slovenj Gradec. Poleg ministra so se srečanja udeležili še direktor direktorata za gozdarstvo Andrej Drašler, direktor direktorata za kmetijstvo Branko Ravnik, direktor Zavoda za gozdove Slovenije Jošt Jakša, župani občin Mežiške doline, z regionalnega nivoja je bil prisoten še direktor Gozdnega gospodarstva Slovenj Gradec Silvo Pritrznik in vodja OE Slovenj Gradec spec. Milan Tretjak.

V dopoldanskih urah je eminentne goste iz Ljubljane sprejel župan občine Ravne na Koroškem Tomaž Rožen, kjer je bila v prostorih občine tudi krajša novinarska konferenca. Uvodoma sta prisotne pozdravila poslanec Miro Petek in direktor Zavoda za

gozdove Slovenije Jošt Jakša. Vodja OE Slovenj Gradec spec. Milan Tretjak je v 45-minutni prezentaciji gostom predstavil gozdove in gozdarstvo koroške regije. Opozoril je na temeljna izhodišča gozdarske stroke (trajnost, sonaravnost,

multifunkcionalnost gozdov), ki dajejo gozdarstvu Slovenije svojevrsten strokovni pečat v evropskem prostoru. Poudaril je specifično kroške krajine (celki, cestne povezave, zasmrečenost) in veliko ekonomsko odvisnost kmetov od gozda. Še posebej je bil minister pozoren na rezultate gospodarjenja z gozdovi, ki so nadpovprečni v Sloveniji (lesna zaloga, prirastki, etati, ekološka stabilnost gozdov). Po končani prezentaciji je minister poudaril, da mu je znano strokovno delo gozdarjev na Koroškem in da bo Slovenija vztrajala na edinstvenem sonaravnem konceptu gospodarjenja, kar dokazuje tudi novela Zakona o gozdovih in Nacionalni gozdni program, ki sta bila sprejeta v času njegovega mandata. Avstrijsko gozdarstvo nam ni in nam ne bo nikoli za vzgled, čeprav zaradi golosečnega gospodarjenja dosega nižje stroške proizvodnje.

V nadaljevanju obiska je Karel Petrič predstavil problematiko koroških visokogorskih kmetij brez gozda, ki prav zaradi tega nimajo dolgoročne ekonomske perspektive. Poslanec Miro Petek je namreč k noveli Zakona o gozdovih že v lanskem letu vložil amandma, ki omogoča visokogorskim kmetijam koncesijo v državnih gozdovih. Minister Iztok Jarc je poudaril, da so za to dane vse zakonske možnosti, na Gozdarskem inštitutu Slovenije pa je v izdelavi študija o dejanskih kriterijih in pogojih takšnega gospodarjenja. Direktor GG Slovenj Gradec Silvo Pritrznik se je z ugotovitvami strinjal pod pogojem, da se gozdnemu gospodarstvu zagotovi koncesija na nekonesijskih površinah državnih gozdov, kar je seveda realno, saj je takih samo na Koroškem okoli 285 hektarov.

Problematika plačila odškodnine (ali rente) zaradi ekološkega onesnaženja gozdov v zgornjemežiški dolini, ki jo je na svojem primeru predstavil

ne vidi realnih možnosti, da bi izpad očitno zmanjšanega donosa poškodovanih gozdov pokrila država iz republiškega proračuna. Kljub zgoraj navedenim dejstvom je bil sklenjen dogovor, da Območna enota Zavoda za gozdove Slovenj Gradec kvantificira obseg in višino škode na prizadetih gozdovih na primeru kmeta Milana Mlinarja, po domače Matvoza. Rešitve se po mnenju ministra nakazujejo kot možnost EU subvencij za ekološko kmetovanje ali pa možnost sprejetja posebnega zakona s tega področja. Popoldne so gostje obiskali Končnikovo kmetijo na Ludranskem vrhu, kjer so se na konkretnem primeru seznanili s problematiko visokogorskega kmetovanja, kasneje pa je goste sprejel še župan občine Črna na Koroškem Janez Švab. Popoldan je minil v prijetnem druženju, čeprav se problematiki visokogorskega kmetovanja in onesnaženja koroških gozdov minister ni mogel izogniti niti izven okvirov formalnega službenega obiska. Obisk ministra Iztoka

Župan občine Ravne na Koroškem Tomaž Rožen, minister Iztok Jarc, poslanec Miro Petek (od leve proti desni)

Foto: I. Štornik

kmet Milan Mlinar, je po mnenju ministra izjemno kompleksen problem. Generalno načelo v vsej Evropski uniji (tudi s pravno formalnega vidika) je, da je za škodo odgovoren tisti, ki jo povzroča. S tega aspekta

Jarca s sodelavci je za gozdarje Koroške regije pomemben predvsem z aspekta, da smo ministru poleg rezultatov gozdarjenja predstavili tudi naše videnje gospodarjenja z državnimi gozdovi v prihodnje.

Traktor NEW HOLLAND T5060 opremljen za delo v gozdarstvu

— Drago Pogorevc —

Gozdno gospodarstvo Slovenj Gradec, d. d., je predalo lastniku g. Antonu Pečovniku iz Raven pri Šoštanju traktor New Holland T5060, ki ga je opretilo za delo v gozdu, kakor je bilo zahtevano v Razpisu za ukrep povečanja gospodarske vrednosti gozdov iz Programa razvoja podeželja 2007–2013.

Lastniku želimo varno in uspešno delo v gozdu z novo mehanizacijo.

G. Anton Pečovnik prevzema nov traktor New Holland.

Informativni gozdarski storži v juniju

— Gorazd Mlinšek, univ. dipl. inž. gozd., ☎ Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Slovenj Gradec —

Za nami je prvi poletni mesec. Bil je vremensko zelo pester. Delno jasen in topel začetek meseca so 3. junija 2008 osvežile nevihte, ki so bile predhodnica tridnevnega deževja s kratkotrajnimi prekinitvami.

V juniju smo na Koroškem imeli kar 17 dni z lokalno različno časovno razporejenimi nevihtami. Deležni smo bili tudi nekaj močnih nalivov, kateri so pustili za sabo tudi razdejanje. 11. junija se je raz-

besnela narava in iz težkih nevihtnih oblakov izlila na Selah in nad predelom Uršlje gore ogromne količine dežja. Posledice meteorne vode so bile opazne na novo asfaltiranemu delu cest Na klancu

in pod Smučkočo pod Uršljo goro. 12. junija nas je zajela deževna fronta (dež s kratkotrajnimi prekinitvami), katera je povzročila ohladitve. Temperatura zraka je bila v jutranjih urah 13., 14., 15. in

Ljudmila Medved in Avgust Kunc nova sodna izvedenca in cenilca

Panj po vetru poškodovane in votle lipe v ravenskem parku

Nikica Ogriz med sadikami v drevsnici Omorika (20.06.2008)

Pred zdravstvenim pregledom sadik v drevesnici Omorika (od leve - Marina Herman Planinšek, Drago Križan, Marija Kolšek, Nikica Ogriz, Tine Hauptman)(20.06.2008)

16. junija med 9° C in 12° C, najvišje dnevne temperature v teh dneh so bile tudi najnižje maksimalne dnevne temperature (med 14° C in 18° C). 13. junija je v popoldanskih urah snežna nevihta pobelila vrh Pece in druge vrhove nad nadmorsko višino 2100 m. Najvišje dnevne junijske temperature so bile na Koroškem od 30 do 32° C (23. 6. 2008). Ropotalo in ulivalo je z neba okoli 17. ure v petek 20. junija v Dravski dolini, deloma pa tudi v Mežiški dolini. Ta dan je nalive spremljal močan veter. V Vrati in na posameznih predelih Košenjaka je padala za lešnik debela toča, v parku na Ravnah na Koroškem je na sprehajalno pot močan sunek vetra podrl debelo in votlo lipo. Sunkovit veter v gozdovih ni povzročil površinskih vetrolomov (samo posamezna drevesa in manjše skupine). Nevihta je povzročila veliko težav tudi 27. junija (petek popoldan) predvsem v Spodnji Mežiški dolini. Junija so prevladovala vročinske nevihte, katere je povzročalo hitro segrevanje zraka. Odvečna energija se je v nevihtah sproščala v obliki strel in stresala naelektreno ozračje. Stresla pa se je tudi zemlja v Mislinjski dolini. 5. junija 2008 je potres 4. stopnje po Mercalliju stresel tla, epicenter (središče potresa) je bil v bližini Slovenj Gradca.

Junij je tudi dopustniški mesec, še posebno za tiste, ki še

nismo izkoristili starega dopusta. Kljub dopustovanju pa je bilo v koroških gozdovih živahno. Niti nogometno obarvan mesec (Evropsko prvenstvo v nogometu v Avstriji in Švici) ni zmotil delovnega elana gozdarjev. **Revirni gozdarji so zadnje dni v juniju v nižinskih predelih evidentirali prva letošnja žarišča lubadark. Lastnikom poškodovanih gozdov so z odločbo določili rok za pravočasni posek lubadark in preventivno varstvene ukrepe za preprečitev razširitve nastalih žarišč. Lastniki gozdov in izvajalci del v gozdovih, obveščajte revirne gozdarje o nenadnih spremembah na gozdnem drevju (še posebno o novo nastalih žariščih)! Poskrbite pa tudi za pravočasne ukrepe na žariščih in poškodovanih površinah gozdov (vetrolomi, strela) v vašem gozdu!**

Veliko časa so gozdarji javne gozdarske službe porabili za načrtovanje in trasiranje vlak v gozdovih, katerih lastniki so vložili vlogo za pridobitev finančnih sredstev iz razpisa programa za razvoj podeželja (polovico finančnih sredstev iz proračuna RS, polovico iz EU). Z racionalno izbiro novih tras gozdnih prometnic (tehnoški del načrta) bodo nadaljevali tudi v juliju.

Gozdarji odseka za načrtovanje (nekdanji taksatorji) v OE Slovenj Gradec so ob pomoči

Ploh v razgradnji
foto: Branko Glavan

gozdarjev KE Prevalje pričeli s terenskimi delom v gozdnogospodarski enoti Ravne. V prostorih KE Dravograd je potekala od 2. do 16. junija javna razgrnitev gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarske enote Dravograd. V tem času so se lastniki in ostali uporabniki dravogradske gozdov seznanili z načrtom, 10. junija pa je potekala javna obravnava gozdnogospodarskega načrta GGE Dravograd.

10. junija je potekal v sejni sobi Gozdarskega inštituta Slovenije seminar z naslovom »Sodelovanje Javne gozdarske službe v sistematičnih nadzorih škodljivih organizmov v letu 2008«. Izobraževanje so izvedli strokovnjaki Gozdarskega inštituta Slovenije, Zavoda za gozdove Slovenije in Fitosanitarne uprave Republike Slovenije. Iz slovenjgrške območne enote sva se ga udeležila Avgust Kunc (vodja KE Slovenj Gradec) in avtor Gozdarskih storžev.

13. junija 2008 je bil v Uradnem listu RS, št. 59/2008, izdan Pravilnik o sprejemanju letnih načrtov Lovsko upravljavskih območij Republike Slovenije (LUO) za leto 2008. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je potrdilo letni načrt pohorskega LUO v obliki in vsebini, kot ga je sprejel svet ZGS OE Slovenj Gradec.

V drevesnici Muta so 20. junija izvajali redni spomladanski zdravstveni pregled sadik Nikica Ogriz (Gozdarski inštitut Slovenije), Drago Križan (gozdarski inšpektor) in Marija Kolšek (ZGS - vodja službe za varstvo gozdov). Pri pregledu smo sodelovali Hermina Herman Planinšek (Drevesnica Omorika), Tine Hauptman (Gozdarski inštitut Slovenije - pripravnik) in Gorazd Mlinšek (vodja odseka za gojenje in varstvo gozdov na OE Slovenj Gradec). Pregledniki so bili pozorni na morebitno prisotnost karantenskih bolezni.

Stalno dopolnjevanje znanja je vedno dobrodošlo, česar se zaveda tudi Branko Glavan, univerzitetni diplomirani inženir geodezije, ki je v juniju zagovarjal magistrsko delo z naslovom »Načrtovanje prenove informacijske podpore in uvajanje predmetne informacijske tehnologije v neprofitno delovno okolje«. Magistru Branku Glavanu, ki dela na Centralni enoti ZGS, službovati pa je pričel v gozdnogospodarskem območju Slovenj Gradec in je že vrsto let pravi Slovenjgradčan, čestitamo!

Branko Glavan - novi magister na Koroškem

Svoje znanje sta dopolnjevala tudi sodelavca Ljudmila Medved in Avgust Kunc, ki sta se pripravljala na izpite za sodnega izvedenca in cenilca v gozdovih. 11. junija sta na Ministrstvu za pravosodje prisegla kot sodna izvedenca in cenilca v gozdarski stroki. Tudi njima čestitamo!

Karavana – srečanje študijskih krožkov v Radečah

Zdenka Jamnik, univ. dipl. inž. gozd., [✉] Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Slovenj Gradec

V nedeljo, 15. junija, je bilo v Glazutnici pri Radečah srečanje študijskih krožkov v okviru tradicionalnih prireditvev splavarjenja na Savi. Prireditve so potekale pod sloganom „Varujmo planet – uporabljajmo les“. Predstavitev študijskih krožkov je bila v sodelovanju z Zavodom za gozdove Slovenije, Andragoškim centrom Slovenije, Krajevno skupnostjo Jagnjenica, Svibno in ŠK „Od vznika do evra“.

Zbrali smo se krožkarji iz različnih krajev, z različno vsebino, največ pa nas je bilo z mejnih delov Slovenije. Domačini so nas pozdravili s pesmijo pevskega zbora iz Svibnega

in predstavili ŠK „Od vznika do evra“, ki deluje pod mentorstvom kolega Jožeta Praha. Primorci iz Pirana so nas navdušili z vonjem in šopki piranskega cvetja in ob tem predstavili pomen ohranjanja dediščine. Gorenjci so v krožku zbirali znanje o krompirju in krompirjevih jedeh skozi desetletja ter vse zapisali v knjigi *Krompir iz Šenčurja*.

Korošci smo se predstavili s tremi krožki, ki so delovali oziroma delujejo na območju Krajevne enote Radlje: ŠK „Šintli“, ŠK „Žage in mlini v Vuzenici“ in ŠK „Lesena hiša na Kozjaku“. Na karavano smo se odpravili z avtobusom skupaj s člani študijskega krožka iz Nazarij.

Delo naših krožkov smo predstavili s pomočjo plakatov, fotografij, izdanih brošur, s pogovori članov krožka in s prikazom konkretnega dela. Poseben vtis je naredil član krožka „Šintli“ Franc Placet, ki je prikazal cepljenje kozjaških »šintlov« in ob pogovoru z mentorico Jernejo Čoderl poudaril pomen poznavanja lesa zanje. Tega, že skoraj pozabljenega dela, se je lotil tudi sam direktor ZGS Jošt Jakša. Verjeli ali ne, cepljenje »šintlov« mu je šlo dobro od rok.

ŠK „Žage in mlini v Vuzenici“ sta skupaj z mentorico Zdenko Jamnik predstavila Ivan in Jožica Hribernik.

Člana krožka „Lesena hiša na Kozjaku“, Marjetka Palko in Blaž Krajnc, sta pripovedovala o delu krožka in značilnostih

lesene hiše, ostali udeleženci pa so prikazali tesanje tramov s »cimperkami« in izdelovanje »tumlpov«, s katerimi so bile vezane stene lesene hiše. Obleženi v »holcarske« obleke so želeli prikazati spretnost naših dedov in uporabo značilnega orodja. Članice krožka, oblečene v prave »kmečke gospodije«, so postregle s koroškim »moštom« in perniškimi dobrotami ter poskrbele za dobro počutje.

Cepljenje »šintlov« in tesanje tramov je bila popestritev, za mlajše obiskovalce prava posebnost, za starejše pa spomin na stare čase.

Tudi krožkarji iz Nazarij so bili zanimivi, saj so s svojimi fotografijami na plakatih prikazali, kako so v krožku konkretno reševali probleme svo-

Transport rekvizitov za predstavitev študijskih krožkov iz KE Radlje v Radečah

Placet Franc pri cepljenju šintlov

Pogovor z Ivanom Hribernikom - članom ŠK „Žage in mlini“

Predstavitev ŠD „Od vznika do evra“

Direktor ZGS Jošt Jakša in mentorica ŠK „Šintli“ Jerneja Čoderl

jih »grabnov« s hudourniškiimi pregradami.

Članice krožka iz Bele krajine so v belokranjskih oblačilih predstavile krožke o belokranjskem pecivu, vezelih prtičkih in s petjem pevcev iz Dragatša zaključile predstavitev.

Ob koncu dopoldneva je Mar-

jan Račnik z Remšnika povzel svoje desetletne izkušnje mentorstva in vodenja krožkov. Nevenka Bogataj, svetovalka direktorja na ACS, pa je v sodelovanju z Jožetom Prahom spremljala predstavitev in poudarila pomen delovanja krožkov za širšo javnost in okolje.

Po kosilu je sledil sprehod skozi gozd in zvoki violine sredi gozda so bili pravo presenečenje ŠK iz Sopot.

V popoldanskem delu je potekal kulturni del s pozdravom tamkajšnjega župana, z nastopom godbenikov ter s predstavitvijo gozdne železnice, ki je pred več

kot stoletjem služila za spravilo lesa. Sledile so družabne igre in prižiganje oglarske kope.

Udeležba na karavani je bila za vse članice krožka posebno doživetje. Bila je priložnost, da pokažemo svoje znanje in bogate izkušnje ter doživimo nova spoznanja.

Izdelki študijskih krožkov

Člani študijskih krožkov so v gozdu prisluhnili violini

Tumpl zna izdelovati Jože Krajnc

Korošci in Belokrajnka

Med predstavitvijo ŠK »Lesena hiša na Kozjaku«

Damjan Jevšnik predstavlja študijski krožek iz Nazarij

Foto: Branko in Zdenka Jamnik

Stanko Hovnik

Kmetija Hrastel leži neda-
leč od mesta Slovenj Gradec
v Trobljah. Mnogo ravnine
in bližina mesta dajeta še
dodatno kvaliteto življenju
pridne družine, ki gospoda-
ri na 7 hektarih obdeloval-
nih površin, od česar je 4 ha
gozda, v najemu pa imajo še

približno 13 ha travnikov.
Družina Hrastel šteje štiri
člane. Na kmetiji gospodarijo
Viktor, žena Olga in sin Kle-
men, ki je tik pred diplomo
študija kmetijske tehnike in
bo kmetijo tudi nasledil. Na
kmetiji je še hčerka Milena, ki
pa ima druge obveznosti.

Kmetija je usmerjena v mleč-
no proizvodnjo. Letno odda-
jo okoli 80.000 litrov mleka,
nekaj pa ga porabijo za vzrejo
telet. Hlev, kot priključek k
staremu objektu, so zgradili
v letu 1997. V njem je pros-
tora za 23 krav in za 25 glav
mlade živine. V starem delu
hleva so ležalni boksi in čaka-
lišče za molžo krav, ob njem
pa je molzišče s tremi eno-
tami v izvedbi »avtodander«.
Vso krmo za živino pridelajo
doma.

Svinje redijo za domačo upo-
rabo, saj oče Viktor dela zelo
okusne klobase in domači
pršut, s katerim rad tudi po-
streže. Pred 15 leti so uredili
oljarno za stiskanje oljnega
semena, predvsem buč.

Hišo so obnovili pred 8 leti,
pri čemer so kuhinjo in hod-
nik z dobro ohranjenem »vel-
bom« uredili še po starem.
Zgornje prostore so uredili

za bivanje, pred tem so bili ti
prostori namenjeni shranje-
vanju žita v »kaštah« (shram-
bah). Hiša je stara več kot 200
let, kar se vidi po zidovih, ki
so zidani s kamni in debeli
okrog 70 cm. Hiša je ostala v
prvotni kmečki arhitekturi.

Imajo večji kmečki sadovnjak,
v katerem je okoli 100 visoko-
debelnih dreves. V njem je še
veliko starih sort, zato prede-
lujejo zelo dober jabolčnik.

Za skrbno urejeno kmetijo
so od Turističnega društva
Slovenj Gradec dobili dve zla-
ti plaketi, na Ptuj v okviru
»Dobrot slovenskih kmetij«
pa srebrno priznanje za žganje
in jabolčnik. To je predvsem
Olgina zasluga, saj sodeluje
na skoraj vsakem predavanju
ali tečaju, ki ga organizira po-
speševalna služba za izobra-
ževanje kmečkih žena.

Klemen, Olga in Viktor z vnukoma ter snaha

Novo gospodarsko poslopje

Stara hišo so obnovili tako, da so ohranili vse prvine stare arhitekture.

Urejena mlekarina

Stiskalnica za pridelavo olja

Živina na paši

Tudi čebelam je vroče

Janez Bauer

Pričeli so se vroči poletni meseci. Tudi čebelam je vroče. Pred panj na brado se postavijo v vrste, obrnjene proti vходу in zamahujejo s krili. Tako ventilirajo panj in uravnavajo temperaturo v notranjosti. Zvečer pa se trumoma preselijo pred vhod na panj, se obesijo v prave žive verige in se hladijo.

Čez dan nimajo pravega dela. V veliki vročini in suši presahnejo vsi medeni viri. Silovite nevihte in poletna neurja pa še dodatno operajo medičino z redkih medenih rastlin. V letih, ko zataji medenje smreke, lahko izdatno zamedita gorski javor in gozdna podrast. V cvetenju maline in robide čebele trumoma obiskujejo cvetove in nabirajo medičino. Značilno za malino in robido je, da medita tudi v dežju, če le ni premočne nevihte. Najbolje jim dene toplo soparno in mirno vreme, s to-

plimi nočmi brez vetra. Tako vreme povzroči tudi obilno medenje na smreki, le da je ta močno občutljiva na nevihte. Kakšen pohleven dež pa povzroči le še bolj intenzivno izločanje medičine. Letin, ko bi teklo od smrek in bi medilo vse, pa je čedalje manj. Priča smo naglim vremenskim spremembam in neurjem, zaradi česar čebele prinesejo v panje komaj za sebe. Da čebele v panj ne prinesejo nič, ni res. Močna čebelja družina rabi za lastno prehrano okrog 60 kg medu na leto. K temu prištejmo še približno 20 kg medu, ki ga pobere čebelar, pa lahko vidimo, kako pridne so naše čebelice. Seveda, saj je bilo njihovo število okrog kresa največje. V močnih družinah od 80.000 do 100.000 čebel. Po kresu, ko se dan prične krajšati, to začuti tudi matica in prične omejevati zaleganje. Naša čebela, kranjska sivka je

zelo varčna. Matica se hitro odzove na vsako spremembo donosa medičine v panj. Kadar ni donosa, mora na pomoč stopiti čebelar. Z dodatnim krmljenjem pri matici povzroči občutek donosa hrane v panj in ne preneha z zaleganjem. V panju ostane dovolj čebel za predelavo sladkorja za zimsko zalogo, ki ga moramo dodati že v avgustu.

Medeni viri pri nas so tako skromni, da čebelja družina ne nabere dovolj medičine za zimsko zalogo, zato moramo vsaki čebelji družini dodati vsaj 15 kg sladkorja, ki ga čebele skladiščijo v panju. Sladkorno raztopino moramo dodati že v avgustu, ko je na voljo še dovolj poletnih pašnih čebel. Te čebele se ob predelavi sladkorja iztrošijo, a ob pomanjkanju paše tako nimajo drugega dela. Zato pa ohranimo zimске čebele, ki se pričnejo valiti v avgustu.

Te čebele so dolgožive in bodo morale preživeti do marca ali aprila prihodnje leto. Zato jih čuvajmo, saj jih čaka dolga in huda zima.

Državi le ni tako malo mar za čebelarje. Letos je priskrbela zdravila za zdravljenje varoje za vse čebelje družine. Vsa zdravila se bodo delila brezplačno. Delili jih bodo veterinarji specialisti za zdravljenje čebeljih bolezni v drugi polovici meseca julija. Takrat bodo vsi čebelarji dobili tudi vsa navodila o načinu in času zdravljenja. Seveda mora vsak čebelar imeti registriran čebeljak in ob prevzemu zdravil mora prinesiti s seboj panjsko knjigo. Podroben razpored delitve zdravil dobite pri vodstvih društev. V Mislinjski dolini bodo zdravila na razpolago 16. julija od 8.00 do 11.00 ure v Domu upokoencev.

Tri tisočletja železarstva na Slovenskem

Nataša Konečnik Vidmar

Železo je že tri tisočletja pomemben kazalec gospodarske in vojaške moči ter ena najpomembnejših kovin, osnova vse bolj razširjeni zlitini, jeklu. Skozi zgodovino so bila posebej cenjena metalurška in tehnična znanja, nujno potrebna za izdelovanje najkvalitetnejših izdelkov. Z industrijsko revolucijo so se uveljavljale šte-

vilne tehnične novosti, ki so omogočile proizvodnjo velikih količin kvalitetnih in plemenitih jekel ter izdelkov, uporabljenih v gospodinjstvu, urbanem prostoru in industriji.

Koroški pokrajinski muzej in Občina Ravne na Koroškem sta 18. junija 2008 odprla razstavo Tri tisočletja železarstva

na Slovenskem (Slovenska pot kulture železa) v razstavišču Koroške osrednje knjižnice Ravne na Koroškem. Pozdravna nagovora sta imela mag. Tomaž Rožen, župan Občine Ravne na Koroškem, in Andrej Gradišnik, glavni direktor Metala Ravne. Slavnostni govornik je bil dr. Damjan Prelovšek, generalni direktor direktorata

za kulturno dediščino, Ministrstvo za kulturo RS. V kulturnem programu so sodelovali Koroški oktet, Tanja Ajtnik Miškovič, akademska glasbenica (klavir), in Beno Pirnat, akademski glasbenik (kontrabas). Razstava je vključena v program Koroškega kulturnega poletja 2008 in bo odprta do konca avgusta 2008.

Anemija sesnih pujskov

Martina Sušec, dr. vet. med., VP Slovenj Gradec

Gre za slabokrvnost zaradi pomanjkanja železa. Pujski imajo blede kožo in sluznice ter zmanjšano splošno odpornost. Pojavlja se v rejah, kjer pujskov ne oskrbijo pravočasno z železom in ti nimajo dostopa do zemlje. Železo je potrebno za sintezo hemoglobina, mioglobina in encimov, ki vsebujejo železo. Pujski se rodijo z majhnimi zalogami. Dnevne potrebe znašajo od 10–15 mg, z mlekom ga dobijo do 1 mg. Z dodajanjem železa v svinjino krmo se njegova koncentracija ne poveča bistveno.

V prvem tednu po prasitvi se pri pujskih pojavi fiziološka anemija in če jih ne oskrbimo z dodatnim železom, se pojavijo še druge oblike anemij. Vrednosti hemoglobina padejo pod fiziološko mejo. Navadno so

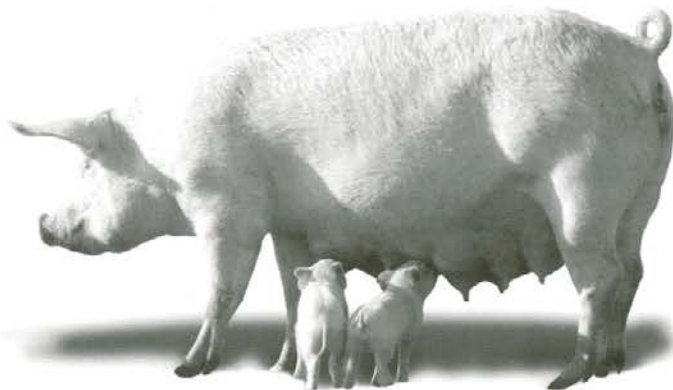
najbolj prizadeti pujski, ki najbolj uspevajo. To stanje lahko traja do odstavitve, ko pujski dobijo dovolj železa s krmo.

Anemični pujski so slabo odporni in zlahka zbolijo za drugimi vzrejnimi boleznimi. Najbolj pogosto so to driske in pljučnice. Posledice, najbolj slabo pričašanje, so prisotne še v dobi

pitanja. Bolezenska znamenja se pojavijo okrog tretjega tedna starosti: koža in sluznice so blede, najbolj se to opazi na uhljih, pujski niso živahni, hitro se zasopejo, če jih preženemo, imajo naježeno dlako. Diagnozo postavimo na podlagi kliničnega pregleda in rezultatov preiskave krvi (poslabšana rdeča krv-

na slika). Zelo pomemben je tudi podatek, da pujskov niso obvarovali pred anemijo z železovim preparatom.

Najuspešnejša je podkožna aplikacija pripravkov železovega dekstrana najpozneje tretji dan življenja. Manj učinkoviti so pripravki za dodajanje v pitno vodo ali krmo. Veterinarske dejavnosti, kot so kastracija pujskov do starosti 7 dni, dehelmintizacija (odpravljanje notranjih parazitov), vitamini-zacija in feruminizacija (oskrba z dodatnim železom) prašičev, lahko na živalih opravlja imetnik živali ali pri njem zaposleni delavec, če ima ustrezno znanje ali izpolnjuje druge pogoje, ki jih določi minister, pristojen za kmetijstvo (zakon o veterinarstvu).

Od lipe do lipe Osnovanje parka v dvorcu Bukovje

Alja Zorman, dipl. inž. gozd.

Drevo kot naravna dediščina odkriva naš odnos do narave. Mnogi evropski in neevropski narodi uvrščajo drevesa med uradne državne simbole. Slovenija ima za svoj simbol lipo.

V dneh, ko je Slovenija praznovala 17. obletnico neodvisnosti, so v Občini Dravograd pripravili tretjo tradicionalno prireditev »Od lipe do lipe«. Organizacija je potekala pod okriljem uspešnega Turistič-

nega društva Dravograd in predstavlja primer, kako tradicionalni lokalni projekt popejljati na pot širitve na državni in mednarodni nivo. Namen prireditve je pritegniti ljudi iz širše in daljne okolice, da se pod senco domače lipe družijo, zabavajo in kulturno udeležujejo. Pod krošnjo mogočnega drevesa se vrstijo nastopi literatov, pevskih zborov, ljudskih pevcev in recitatorjev, ob vsem tem pa se predstavita pomen in zgodovinski oris lipe. V slo-

venski kulturni simboliki lipa izstopa kot mistično drevo življenja, drevo zdravja, drevo zmage, drevo rodovitnosti, kot družabno in plesno drevo. S svojo mogočnostjo kaže od zemlje na nebo in s svojo starostjo spominja na čas, kar pomeni na večnost. Lipa kot drevo z bogato zgodovino je bila in ostaja središče družabnega življenja.

Ob prazniku Občine Dravograd je v sredo, 25. junija, v lepem ambientu dvorca Bukovje potekala osrednja slovesnost zaključka prireditve »Od lipe do lipe« pod sloganom: »Korenine in krošnja evropskega drevesa narodov«. Ideja o koreninah in skupni krošnji predstavlja harmonično povezovanje dvanajstih koroških občin in cele Slovenije s povezanostjo z vsemi narodi EU. Na prireditvi so sodelovali visoki predstavniki držav članic EU, predstavniki ministrstev in koroških občin. Vodilo slo-

vesnosti je bilo drevo od njegove mitološke do uporabne vrednosti, ki jo les predstavlja tudi danes. Po uradnem delu

Silvo Pritrznik je posadil črni bor; levo ob njem stoji žena Breda

so predstavniki sedemindvajsetih držav EU ter donatorji v sodelovanju z učenci koroških osnovnih šol osnovali Evropski park z zasaditvijo svojih simbolnih dreves in rož. Svoje drevo je prispeval tudi direktor Gozdnega gospodarstva gospod Silvo Pritrznik.

Študijski krožek Zelišča v vsakdanjem življenju

Članice študijskega krožka

Ljudje postajamo glede prehrane vedno bolj osveščeni. Širi se spoznanje, da smo za svoje zdravje odgovorni predvsem sami, da sta naše zdravje in splošno počutje odvisna predvsem od tega, kaj s hrano vnašamo v telo.

Z uporabo zelišč želimo povečati kakovost življenja. Odkrivamo nove poti, kako združiti znanje in izkušnje svojih prednikov z modernimi znanstvenimi dognanji. Na domačem vrtu gojimo poprovo meto, žajbelj, meliso, ognjič, luštrek, pelin, timijan, citronko, ameriški slamnik, ajdo ... Včasih se odpravimo po travnikih, obronkih njiv in gozdovih, da nabereimo lipovo cvetje, brezovo listje, kostanj, brin, šipek, islandski lišaj in podobno. Če teh dveh možnosti nimamo, pa lahko zavijemo do kakšne

priznane zeliščarice ali zeliščarja in dobimo, kar nam srce poželi.

Zdravilne rastline prinašajo v naše življenje zdravje in prijetne trenutke. Že sam pogled na kakšno zalo rožico dobrodejno vpliva na razpoloženje. Tudi opojen vonj rastlin, ki vsebuje veliko eteričnih olj, nas ne pusti ravnodušne. Določena zelišča sodijo v prav vsako kuhinjo, da popestrijo okus, uredijo prebavo, varujejo pred želodčnimi krči, črevesnimi infekcijami. Ker pa so zdravilne rastline pač zdravilne, imajo tudi to moč, da ohranjajo in utrjujejo naše zdravje, dokler smo še zdravi. Pomagajo pa nam lahko tudi takrat, ko naše zdravje opeša. Snovi, ki jih vsebujejo, krepijo obrambne sile našega telesa in povečujejo njegovo odpornost.

Če želimo zelišča pravilno uporabljati, se moramo o njih najprej poučiti. Temu je bil namenjen študijski krožek v organizaciji Podjetniškega centra Slovenj Gradec o uporabi zelišč v vsakdanji prehrani, ki ga je osem udeleženk (Marija Koprivnikar, Pavlina Štinjek, Terezija Krajnc, Irena Jež, Jožica Simetinger, Marinka Tretjak, Minka Planinšec in Marija Lah) obiskovalo od marca do junija 2008.

S pomočjo strokovnega znanja zeliščarke Fanike Jeromel ter izmenjave medsebojnih izkušenj in spoznanj smo udeležke spoznale nekaj najbolj pogostih zdravilnih rastlin in zelišč in se naučile, kako jih vključiti v vsakdanjo prehrano. Na strokovni ekskurziji v Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije in ogled

vrtu zdravilnih in aromatičnih zelišč v Žalcu in Mozirskem gaju smo spoznale možnosti gojenja, nabiranja, sušenja in uporabe zelišč. Naučile smo se speči dober ajdov kruh z zelišči ter izdelale svojo čajno mešanico.

Ob zaključku druženja in učenja smo občane povabile na pogovor o zeliščih s pokušino naših izdelkov, ki je potekal v sredini meseca junija v slovenjgraški knjižnici. Na srečanju smo predstavile tudi brošuro, v katero smo zapisale naša spoznanja v zvezi s pripravo in uporabo zelišč v vsakdanji prehrani.

Študijske krožke kot obliko neformalnega izobraževanja in usposabljanja ob sofinanciranju Ministrstva za šolstvo in šport strokovno vodi in razvija Andragoški center RS.

Udeležke študijskega krožka so spoznavale zelišča tudi na terenu, predvsem na območju Kozjaka in Mislinjskega Pohorja.

Zeliščarka Fanka Jeromel je na zaključni prireditvi spregovorila tudi o lastni pripravi mil.

Legnarjeva kapelica v Podgorju

Leopold Korat

Na katero koli vzpetino ali vrh v okolici Pogorja se podaš, lahko vidiš, da je vas sestavljena iz treh delov. Tako tudi piše v starih dokumentih župnije sv. Urha. Zadnji dan meseca maja smo v Srednji vasi (cerkev z okolico) imeli lepo slovesnost.

Pri kmetu Legnarju smo blagoslovili prenovljeno kapelico, posvečeno Materi Božji. Na stenah kapelice so še podobe sv. Antona, sv. Magdalene, ki nas s podobo človeške lobanje spominja na minljivost vsega bivajočega, Angel varuh in Je-

zus dobri pastir. Prva kapelica je ob tej domačiji bila postavljena že leta 1902. Kaj je bila pobuda za to postavitev, so lahko samo ugibanja in razmišljanja (mogoče kakšna nesreča ali zahvala za uslišano prošnjo?).

Kmetija Legnar je ena izmed najstarejših v Podgorju in je verjetno preživela dvakratni vdor Turkov čez Mislinjsko dolino. Verjetno je v tistem času bila požgana tudi prvotna cerkev sv. Lovrenca, ki naj bi stala na ozemlju današnje

Legnarjeva kapelica, pred njo družina Legnar

kmetije Vrbanovih. To so seveda samo domneve, ki imajo nekaj korenin v župnijski kroniki sv. Urha. To je zgodovina, ki smo se je spominjali na to lepo majsko nedeljo in se veselili lepe kapelice v Srednji vasi v Podgorju. V času, ko človek nima časa, ko vsi drvimo (ne vemo prav, kam in zakaj ...), je še kako lepo, da ljudje najdejo čas, voljo, denar, da obnovijo in ohranijo bogato versko in kulturno dediščino naših prednikov, ki so se zavedali in tudi občutili bogastvo tega sveta. Saj so poznali rek »Da je prazno delo, brez žegna z nebes ...« Tega se zavedajo mnogi sodobni kmetje in gospodarji tudi danes. In sad takega plemenitega razmišljanja je prenovljena kapelica pri

Legnarju. Kot je ob priliki blagoslovitve povedala že sama mlada gospodinja, naj vse domače Legnarjeve in vse, ki bodo hodili mimo te kapelice, spremlja Marijino varstvo.

Poslikava »Jezus dobri pastir«

Srečanje Dretnikove rodbine

Zlatka Kompan Lampret

V soboto, 31. maja 2008, je bilo pri Savineku v Belih Vodah srečanje bratrancev in sestričen Dretnikove družine. Srečanja se je udeležilo preko sto sorodnikov koroško-štajerske rodbine.

Zakaj koroško-štajerske? Naš praded Martin Maze je bil doma na kmetiji v Zavodnjah nad Šoštanjem, po domače pri Pavelnu. Poročil se je z Virtičevno Elizabeto, ki je v Šentvidu podedovala malo bajtico, kjer

sta imela gostilno. Ker so se Štajerci in Korošci vedno pretepali med sabo in vse razbili, sta se odločila, da se preselita k Dretniku v Javorje. Rodilo se jima je šest otrok, med njimi tudi naša »bica« Ivana Maze. Njen brat je bil Melhior Maze, ki se je kasneje poročil in kupil posestvo pri Savineku v Belih Vodah. To je bil dedek naše ministrice za zdravje, ge. Zofije Maze Kukovič.

Naša »bica« Ivana je ostala pri Dretniku in se poročila s Simonom Kompanom, ki je prišel iz Lepe Njive. Rodili so se naši starši, ki pa so žal že vsi umrli, le Kavnikova mama, Marija Kompan, žena najmlajšega iz rodbine naših staršev, Lojzija Kompana, še živi in je stara 84 let. Zdaj smo tukaj mi, bratrančci in sestrične s svojimi družinami. Ta rod šteje približno sto petdeset članov, srečanja se je udeležilo več kot sto članov.

Fotografija je malo okrnjena, saj se fotografiranja niso udeležili vsi prisotni.

Za dobro voljo sta poskrbela ansambel Kavnik in ansambel Njivski kvintet.

Ta dogodek se nam je zapisal v spomin, še posebej tistim, ki živijo v Belgiji, ker še nikoli prej niso videli svojih sorodnikov. Zadovoljni in veseli smo sklenili, da se v kratkem spet dobimo.

Tradicionalni pohod krajanov k Jesenku

Stanko Hovnik

Tradicionalni pohod k Jesenku in proslava v spomin na spopad Zidanškove brigade z Nemci 4. 4. 1944 sta bila 15. junija 2008. To je bil spomin na spopad 2. bataljona Zidanškove brigade, ki je bil eden izmed najhujših, saj je padlo 9

borcev, padle pa so imeli tudi Nemci.

Govornik je bil Jure Šumečnik, svetnik in podžupan, ki je opisal dogodke tistih dni ter omenil velik prispevek pohorskih kmetov in bajtarjev pri gradnji in delovanju Pavčkovih bol-

nišnic. Mnogi so si dobesedno odtegovali hrano od ust. Svoj govor je zaključil s Kajuhovo partizansko pesmijo. Spregovoril je tudi Ivan Vrhnjak, borec Zidanškove brigade. Navzoče je pozdravil organizator ZB in se zahvalil

za sodelovanje pri organizaciji proslave.

V kulturnem programu so nastopali Godba na pihala iz Trbonj in šolarji ter dva harmonikarja.

Spregovoril je tudi Stanko Hovnik, borec NOB

Pri Jesenku

Šestdesetletnica ZZB za vrednote NOB Slovenije

Stanko Hovnik

Proslava ob 60-letnici Zveze združenj borcev za vrednote NOB Slovenije je bila 27. junija letos v Kulturnem

domu Stari trg. Proslavo je organiziralo Združenje borcev za vrednote NOB Slovenj Gradec.

V prvi vrsti drugi z leve sedi Miran Potrč, ob njem levo Jože Vrabčič, desno pa Jure Šumečnik, podžupan MO Slovenj Gradec.

Uvodoma je vse navzoče pozdravil predsednik Jože Vrabčič in poudaril veličino slovenskega naroda, katerega kulturo in zgodovino so soustvarjali tudi borci. Slavnostni govornik je bil poslanec državnega zbora Miran Potrč. Izhajal je iz vrednot prihodnosti na osnovi vrednot preteklosti, ki jih je treba pravilno opredeliti, pošteno in jasno povedati, kaj in kdo je v pozitivnem smislu gradil našo domovino. Pozitivna vrednota naše preteklosti so naša prizadevanja za narodni obstoj in razvoj, naš upor proti vsem zavojevalcem, posebno proti fašizmu in nacizmu, naš partizanski narodnoosvobodilni boj, naš skupni upor proti Stalinu, naš upor proti Miloševićevemu centralizmu v Jugoslaviji,

vključno z oboroženim odporom JLA, ki je po nalogu zveznih oblasti želela onemogočiti našo osamosvojitve in oblikovanje samostojne Republike Slovenije.

Ob tej priložnosti je bila predstavljena druga knjiga zbornika *Še pomnite tovariši*, urednice Marinke Butolen. Podelili so tudi priznanja ob 60-letnici združenja borcev za vrednote NOB Slovenije za večletno delo v borčevski organizaciji in sprejeli 43 novih članov.

V kulturnem programu so nastopali: Moški pevski zbor Šmartno, Godba na pihala Slovenj Gradec in Natalija Križaj s pesmijo Stanka Hovnika *Minulo je 65 let, ko Nemci vojno so začeli*.

2. medgeneracijski tabor v Fiesi pri Piranu

Simona Pörš, univ. dipl. soc. del.

Lansko leto smo meseca junija na Centru za socialno delo Slovenj Gradec prvič izvedli Medgeneracijski tabor v Počitniškem domu v Fiesi, ki so se ga udeležili otroci Dnevnega centra Slovenj Gradec in Mislinja ter člani skupin starejših za samopomoč Jesen, Jasmin in Sreča. Ker je dal udeležencem veliko pozitivnih izkušenj in predvsem željo po ponovnem srečanju, smo se odločili, da ga izvedemo tudi letos.

V sredo, 11. 6. 2008, smo se s skupino otrok in s člani skupin starejših za samopomoč z avtobusom odpravili proti Fiesi. Ob prihodu nas je že pričakala dobra volja tamkajšnjega osebja in njihova odlična hrana, ki sta nas spremljali vse dni.

Skupaj preživeti čas smo namenili ustvarjalnim delavnicam in različnim aktivnostim. Izdelovali smo razglednice, šivali obeske za ključe, risali, prepevali pesmi ... Sončno popoldne smo skupaj preživeli

na plaži, kjer so tako otroci kot starejši uživali ob kopanju in žarkih sonca, ostale oblačne dni pa smo izkoristili za sprehode, športne igre in izlet z ladjico.

Zadnji večer pred odhodom domov smo popestrili s kara-

okami, podelitvijo priznanj otrokom in z obdarovanjem starejših. Pri teh skupnih aktivnostih in druženju so se med udeleženci krepili predvsem prijateljski odnosi in razvijale socialne veščine.

Z novimi izkušnjami in lepimi spomini se je tako tudi letos zaključilo skupno letovanje otrok in starejših. Veselimo pa se že ponovnega srečanja in novih dogodivščin tudi v naslednjem letu.

Drugi medgeneracijski tabor

Nova gasilska črpalka

Stanko Hovnik

Danilo Ranc, direktor TIP Otiški vrh, si ogleduje novo gasilsko pridobitev.

V okviru praznovanja vaše skupnosti Pameče je 24. junija v šotoru pred gasilskim domom Gasilsko društvo Pameče-Troblje prevzelo novo gasilsko črpalko Rosenbauer. Ob tem je spregovoril predsednik PGD Jože Logar. Posebej se je zahvalil gospodarstvenikoma Jožetu Kozmusu iz Preventa in Danilu Rancu, direktorju Tovarne ivernih plošč iz Otiškega Vrha za prispevek pri nakupu črpalke. Zahvalil se je tudi ostalim donatorjem. Novo črpalko je blagoslovil domači župnik Tadej Legnar.

Ob tej priložnosti je bilo tekmovanje gasilcev za memorial Ivana Potočnika. Gasil-

ske društvo Pameče-Troblje se lahko pohvali s številnim podmladkom, saj so imeli na državnem tekmovanju, ki se je odvijalo v preteklem mesecu na Ravnah, kar 3 desetine mladih. Mladinci so med 58 nastopajočimi desetiniami dosegli 2. mesto, mladinke pa 4. mesto.

Po končani slovesnosti so podelili pokale gasilskega tekmovanja za memorial Ivana Potočnika. Podelila jih je vdova Jelka Potočnik, nato pa je bila tradicionalna gasilska veselica v družbi ansambla Igor in zlati zvoki, ki je navzoče zabaval do jutra.

Praznik vaške skupnosti Pameče-Troblje

Stanko Hovnik

Vaška skupnost Pameče-Troblje pri Slovenj Gradcu je v času od 15. junija do 29. junija organizirala proslavo v spomin na 12 talcev, ustreljenih 11. julija 1944 v Pamečah. Organizirali smo športne in kulturne

ter zabavne prireditve.

Vaščani so bili seznanjeni tudi z načrti za razvoj kraja v prihodnosti ter z zadovoljstvom sprejeli poročilo o dosednji gradnji objektov in drugih prizadevanjih MO Slovenj Gradec in zaslužnih

vaščanov iz Pameč. Proslave se je udeležilo več kot 500 ljudi.

Ob tej priliki je predsednik Vaške skupnosti izročil priznanja Franju Paradižu, Ivanu Goričanu in Stanku Hovniku za vsestranski pri-

spevek k razvoju in napredku kraja in občine.

Delegacija je k spomeniku talcev položila venec.

V kulturnem programu so sodelovali otroci šole Pameče in Godba na pihala Slovenj Gradec.

Nastop pameških osnovnošolcev

Venec so položili: Oto Gril, Jože Lakovšek in Blaž Sušec

Počitnice na Poljskem

Nataša Konečnik Vidmar

Če ste stari od 18 do 25 let in vas mika teden dni preživeti ob jezeru na severu Poljske z mladimi, ki prihajajo iz Grčije, Poljske, Italije, spoznavati značilnosti drugih narodov

in skupaj ugotavljati medkulturne razlike, zgodovinske posebnosti, se naučiti nekaj fraz v tujih jezikih, folklornih plesov, vzpostaviti nova prijateljstva ter zraven neizmerno

uživati, se prijavite na mladinsko izmenjavo From the past to the future, ki bo potekala od 2. do 9. avgusta 2008. Hrana, bivanje in 70 % potnih stroškov krije program Mladi

v akciji, tako da vi plačate le 30 % stroškov prevoza.

Prijave sprejemajo na Celjskem mladinskem centru na telefonskih številkah 03 490 87 42 ali 040 756 009.

Hrušev ožig letos ponovno na Koroškem

Tatjana Krejan Košan, fitosanitarna inšpekcija

V letu 2007 so bile razmere za razvoj hruševega ožiga zelo ugodne, zato se je ta razširil tudi izven že okuženega območja Gorenjske in Maribora. Na novih območjih je bila pojavnost okužb največja na Koroškem.

Fitosanitarna uprava RS je 28. maja 2008 izdala novo odločbo o določitvi mej okuženih in nevtralnih območjih ter žarišč okužbe s hruševim ožigom, po kateri vse koroške občine spadajo med okuženo območje. Praktično to pomeni, da fitosanitarna inšpekcija z vzorčenji ni potrebno na novo potrjevati prisotnosti okužbe, lastniki gostiteljskih rastlin pa so dolžni svoje rastline pregledovati in opraviti potrebne

fitosanirane ukrepe.

Do konca letošnjega maja razmere za naravno širitev hruševega ožiga v državi niso bile ugodne, do takrat je bilo zabeleženo samo eno novo žarišče na Primorskem. Od druge polovice junija pa so se vremenske razmere spremenile, pojav toplega vremena s občasnimi nevihtami s točo je nevarnost novih okužb povečal. V tem času so se ponovne okužbe pojavile tudi na Koroškem, do sedaj smo jih našli na istih krajih, kjer so bile lani, vendar v nekoliko manjši intenzivnosti napada bakterije. Najprej so bile okužbe najdene v Dravski dolini, nato v Mislinjski, na obrobju Pohorja in proti Graški gori, ponovno so okužene

stare hruške in mlajša drevesa jablan. Precejšnji delež okužb je na drevesih, pri katerih v lanskem letu okuženi deli dreves niso bili dobro izrezani. Takšni deli dreves letos sploh niso ozeleneli, ostali so posušeni, zraven pa se najdejo nove okužbe z značilnimi znaki.

Na okužbo se posumi, če so na gostiteljski rastlini (hruška, jablana, kutina ...) naslednja znamenja: venenje, sušenje ter ožgan videz poganjkov, kljukasto ukrivljen vršiček, veje pri jablani postanejo temno rjave barve, pri hruški pa črne, sprememba barve lista se pričinja ob listnem peclju in se širi od glavne žile proti robu lista. Značilen je bakterijski izcedek, vendar ni vedno prisoten.

Ko odstranimo lubje z lesa, je žilni kambij nekrotično rjavo obarvan. Zaradi propadanja in sušenja tkiv so rastlina ali njeni deli videti, kot da bi bili ožgani. Pri opazovanju pojava okužbe v nasadu moramo biti pozorni na prva znamenja prisotnosti bakterije. Preveriti je potrebno, če posušeni poganjki niso posledica mehanskih poškodb ali pa da ni prisotna gliva – cvetna monilija. Cvetna monilia (*Monilinia laxa*) je v letošnji pomladi zelo prizadela koščičarje, od pečkarjev pa dosti jablan. Če je med cvetenjem deževno vreme (kot je bilo letos) so razmere za okužbo zelo ugodne in tako nastane bolezensko znamenje odmrlih mladih poganjkov, vejic, šopov cvetov ali že plodičev, iz

katerih se cedi smolika. Razlika v prepoznavanju obeh boleznij je za lastnika jablane v tem, da hrušev ožig prizadene vedno

večji del veje oz. poganjka in ni tako na drobno prisoten v krošnji drevesa, kot je cvetna monilija.

Ob sumu na okužbo na podlagi vidnih znamenj je vsak imetnik gostiteljskih rastlin dolžan obvestiti pristojne-

ga fitosanitarnega inšpektora ali pooblaščenega izvajalca javne službe zdravstvenega varstva rastlin in upoštevati splošne higiensko-sanitarne ukrepe.

Na okuženih območjih lahko pričakujemo nadaljnje lokalne izbruhe vsakič ob ugodnih vremenskih razmerah, ko bo

dovolj toplo (18–35° C) in vlažno vreme. Več kot bo ostalo kužnih rastlin na vrtovih in travnikih, močnejši bodo izbruhi. Lastnike gostiteljskih rastlin ponovno opozarjamo, da še v poletnem času požagajo vse veje z znaki okužbe. Higienski ukrepi morajo postati stalnica tudi pri obiranju pridelka, zimski rezi in drugih opravilih v sadovnjakih. Higienski ukrepi ob sumu na bakterijski hrušev ožig se morajo izvajati z veliko pozornostjo. Dela se izvajajo v suhem vremenu, potrebno je razkuževanje uporabljenega orodja, rok, obutve in oblačil z ustreznim razkužilom, za umivanje pa je primerna tudi vroča voda. Vse prizadete oz. okužene dele rastlin je potrebno sežgati in pri tem obvezno upoštevati vse požarno-varnostne zahteve.

Poseben zaključek izobraževalnih seminarjev

Ida Robnik

Vodilni delavci Gozdnega gospodarstva Slovenj Gradec smo zaključili program izobraževalnih seminarjev o vodenju, komunikaciji, tiskemu delu, čustveni inteligenci ipd. z ritualom hoje po žerjavici 9. julija 2008 na Berghausu na Pohorju. Čez žerjavico nas je popeljal poznani slovenski mojster hoje po žerjavici Franjo Trojner.

V večernih pripravah je skupina izvajala različne vaje

koncentracije, povezovanja, poglobljanja vase in zvečer posamično in v parih večkrat uspešno prehodila ca. 800 stopinj vročo žerjavico. Izkušnja je bila za večino udeležencev posebna in nenavadna. Učinki tega dejanja so bili evidentni že na samem kraju početja; premagali smo strah in presegli naše miselne in fizične omejitve, gotovo pa se bodo odražali tudi pri delu in v osebnem življenju posameznika v prihodnje.

Ida in Drago

Pred ognjem čepijo (z leve): Darja Hain, Franjo Trojner, Drago Pogorevc, Ida Robnik, Silvo Pritrznik; stojijo: Jure Čas, Borut Tasič, Ernest Ruter, Brane Dolinšek, Bojana Jordan, Nejc Duler. Fotografiral je Zoran Laznik

Nejc in Zoran

Ekološka kmetija Avbreht

Martina Cigler, abs. agr.

Poletje je zopet tu, z njim pa spet pustolovščine. Tokrat sem se odpravila na drugo stran Drave v idilično vasico Remšnik. Po okoliških hribih so razkropljena posestva s tradicijo in tako sem najprej, ko sem pripeljala na dvorišče ekološke kmetije Avbreht, povprašala o zgodovini kraja.

Včasih so bile tukajšnje posesti v lasti menihov iz Sv. Pavla. Avbrehtovo posest je od menihov odkupil gospodarjev praded, ki je prišel na Remšnik z Bavarske. Babica gospodarja pa je bila Ledinekova z Ribnice na Pohorju. Tako se je razvila veja Greögl in na kmetiji so se vrstili rodovi. Tudi sedanji gospodarji so preselili na Remšnik z Raven na Koroškem. Posestvo obsega 25 ha, od tega je 18 ha gozda in 7 ha pašnikov ter sadovnjak, v ka-

terem je veliko starih sadnih drevesnih sort.

Na domačiji sedaj gospodarja družina Greögl, gospodar Peter z ženo Elizabeto. V pomoč

sta jima sin Uroš in hčerka Petra z družinama. Uroš ima dve hčerki, Petra pa sina. Na domačijo so se preselili leta 1990 in popolnoma obnovili hlev

ter hišo. Že od prevzema kmetije živijo v sožitju z naravo. V preteklosti so pravzaprav gojili vse poljščine od krompirja, korenja, krmne pese do pšenice, koruze, pira, ovsa in ječmena, skratka vso krmo za živino so pridelali doma. Od leta 1998 so v ekološki kontroli, takrat so popolnoma opustili tudi rejo govedu, prašičev in kokoši in se preusmerili v rejo drob-

Greöglrodbina: spodaj sedijo vnuki Branko, Tanja, Albert, Pepi, Anka; v sredini sedijo Lipuš, Rajko Greögl, Neža Greögl in Justina Greögl; stojijo sinovi Branko z ženo Pavlo, Ivan z ženo Zalo ter sedanji gospodar Peter.

Eno izmed številnih priznanj

Peter in Elizabeta

Avbrehtovi lepo skrbijo za podeželsko kulturno dediščino

Lepo urejena nova hiša

Gospodarsko poslopje

nice. Včasih so imeli še konja. Gospodinja je povedala, da je enkrat med oranjem gospodarja skoraj ubil, od takrat ga nimajo več, imajo pa od 50–70 glav drobnice.

Če povzamem bistvo, se na kmetiji ukvarjajo z rejo drobnice, predelavo sadja ter gojenjem vrtnin, so ekološko

usmerjeni in so člani zveze ekoloških kmetov SV Slovenije. S produkti, kot so mošt, jabolčni kis, žganje, ovčja volna in jagnjetina, sodelujejo na biopraznikih in ekoloških tržnicah, izdelke pa prodajajo tudi na domu. Za pridelavo vrtnin se poslužujejo izključno biodinamičnega načina

pridelovanja, kar pomeni, da se ozirajo na setveni koledar Marije Tun, ki se zgleduje po znanem teozofu biodinamiku Rudolfu Stainerju. Gospodinja sama peče pirin kruh iz pire, kupljene na drugih ekoloških kmetijah, doma pa imajo mlin, v katerem sami zmeljejo zrnje. Gospodar se lahko po-

naša s plaketami s srebrnim priznanjem, ki jih je dobil leta 2007 za jabolčni kis, mošt ter žganje.

Vabim vas, da kdaj obiščete Avbrehtovo kmetijo, lepo boste sprejeti pa še srce in duša se vam bosta spočila v idilični okolici.

Osemnajstič Najevska lipa

Franc Jurač

Letošnje druženje državnikov z obiskovalci prireditve ob Najevski lipi na Ludranskem vrhu je bilo 12. julija. Prišlo je okoli tisoč krajanov Črne in okoliških krajev. Imeli so priložnost spoznati osrednjega govornika, predsednika države Danila Turka, in poklepetati z njim.

Predsednik države Slovenije Danilo Türk med obiskovalci Najevske lipe; levo črnjanski župan Janez Švab

Prvi tenis turnir Lesne TIP »LESNA OPEN« za poslovne partnerje

Barbara Gašper

V četrtek, 12. 6. 2008, so v Lesni TIP Otiški Vrh organizirali prvi tenis turnir dvojic »LESNA OPEN« za poslovne partnerje, na katerem so se pomerili lesarji, gozdarji, pohištveniki, trgovci in drugi Lesnini sode-

lanci. Turnir je bil z mednarodno udeležbo, saj so se ga udeležili tudi partnerji z Madžarske. Med najboljše tenisače so se uvrstili: Jure Prosen (Merkur), Aleš Marentič (Melamin), Jure Jordan (Elektro Celje), Danilo

A. Ranc (Lesna TIP), Danijel Stanko (Zavarovalnica Maribor) in Srečko Štefanič (Melamin).

Organizator Lesna TIP z direktorjem Danilom Rancem na čelu zagotavlja, da bodo tovrst-

ni turnirji postali tradicionalni, saj druženje v sproščenem in športnem vzdušju prav gotovo doprinese tudi k izboljšanju sodelovanja in poslovanja na vseh področjih.

Finalisti (od leve): Jure Prosen, Aleš Marentič, Jure Jordan in Danilo Ranc

Od leve: Andras (Szinkron), Aleš Marentič (Melamin), Jure Prosen (Merkur), Srečko Štefanič (Melamin), Jure Jordan (Elektro Celje), Danilo Ranc (Lesna TIP)

V letošnjem šolskem letu izobraževanje zaključuje nova generacija bodočih mizarjev in lesarskih tehnikov

Ivan Škodnik, ravnatelj Srednje gostinske in lesarske šole Slovenj Gradec

V Slovenj Gradcu mlade izobražujemo za gostinske poklice že 31, za poklice na področju lesarstva pa 21 let. Do leta 1996 smo izobraževalne programe izvajali v okviru Srednje šole Slovenj Gradec, ob nastanku Šolskega centra Slovenj Gradec pa je nastalo več organizacijskih enot oziroma šol. Ena od teh je bila tudi naša šola, ki se je s 1. septembrom 2007 preimenovala v Srednjo gostinsko turistično in lesarsko šolo.

Na Srednji gostinsko turistični

ni in lesarski šoli dijake izobražujemo v programih, ki so zelo pomembni za razvoj lesarstva in turizma v koroški regiji. Tega se zaposleni zavedamo, zato svoje cilje zastavljamo ambiciozno, saj bomo le tako še v prihodnje uspešni in prepoznavni v svojem okolju.

Šola je zelo dejavna v državnih in mednarodnih projektih. Svojega poslanstva ne more uresničevati brez povezovanja z okoljem, zato dijake v vseh izobraževalnih programih spodbujamo, da aktivno sode-

lujejo v različnih dejavnostih v šoli in izven nje. Dijaki, ki se izobražujejo v programih na področju lesarstva, so vključeni v obnovo različnih objektov na Koroškem, ki so zaščiteni kot naravna in kulturna dediščina. Med drugim so v preteklem letu sodelovali pri obnovi Plešivškega mlina, obnovili oz. restavrirali so vhodna vrata Osnovne šole Mežica, za cerkev na Uršlji gori so izdelali nova okna, sedaj pa v šolski delavnici za to cerkev razvijajo še nove klopi.

Ob zaključku letošnjega šolskega leta so dijaki Poklicne in srednje lesarske šole razstavili svoje izdelke v učnih prostorih šolskega centra. Izredno lepi, estetsko izdelani kosi pohištva iz lesa različnih vrst dajejo slutiti perspektivo in bodočnost temu kadru v koroškem prostoru. Še posebej in tudi zato, ker je pokrajina bogata z lesno surovino in je vodilno gozdarsko podjetje, Gozdno gospodarstvo Slovenj Gradec, d. d., zainteresirano za kvalitetno oplemenitenje surovine, ki jo pridobiva iz Koroških gozdov.

Ida Robnik

Dijak Tadej Smode večše ravna s CNC strojem

Ravnatelj Ivan Škodnik in Silvo Pritrznik razmišljata o sodelovanju šole in podjetja

Silvo Pritrznik, direktor GG Slovenj Gradec se veseli lesarskih kadrov, ki jih vzgajajo in izobražujejo učitelji praktičnega pouka lesarske šole.

Zadovoljstvo nad izdelki zaključnih letnikov

Prvenec Ane Pisar

Gnezdo besed na najini strani daljav

Besedilo: Zala Pisar, Foto: Jernej Prodnik

Zadnji dan v maju je bil poln misli, besed, poezije. Ob večernih urah, nekaj čez sedmo, se je uradno pričela predstavitev prvenca Ane Pisar, pesniške zbirke z naslovom *Gnezdo besed na najini strani daljav*.

Pripravili so kratek program z glasbenimi gosti. Uvodno so zavrtili kratek filmček, ob njem pa je Andreja Praper prebirala Anino poezijo. Nato smo v prijetnem in sproščenem pogovoru, ki ga je suvereno vodila Tjaša Razdevšek, izvedeli kar nekaj o mladi avtorici, motivih

njenih pesmi, prvih začetkih ... O simboliki števila osem, kajti v Anini zbirki lahko najdete 88 pesmi, razdeljenih v 8 sklopov, število 8 pa simbolizira besedo. Tematika pesmi je po večini ljubezenska, saj, kot sama pravi: »Potrebujem svoj prostor in čas, da se razvijem in da se najdem v nekem slogu. Do takrat bo moja poezija najbrž ljubezenska.« Večkrat pa je ta ljubezen prepletena z glasbo, saj Ana poleg klavirja preigrava tudi violončelo, ki pušča pomembne sledi, saj se pojavlja tudi kot sam motiv v pesmih. Tako na strunah nastanejo nove misli za pesmi, 'obvisi ljubezenska pripetija', glasbo pa poslušata tudi med samimi pisanjem. »Kadar me pesem poišče sama, sem seveda zelo vesela, da me je našla sama,« pravi; »kadar pa iščeva druga drugo, torej kadar se spravim k pisanju, je to po večini zvečer, kajti tema in glasba odlično součinkujeta in ugodno vplivata na moje ustvarjalno razpoloženje.« Sicer pa je nekaj časa pisala tudi med poukom, pri določenem predmetu, ob čemer smo se vsi nasmehnil. Misli večkrat shraniti tudi v telefonski aparat.

Mladi glasbeniki so z glasbenimi točkami pričarali posebno vzdušje, ki se je idilično stapljalo z nežnim Aninim svetom, svetom poezije. V njem pa ni ujeta sama, vedno je dvojina. Pa naj bo to daljava ali bližina med njo in poezijo, njo in njim, njo in glasbo ... in zato naslov *Gnezdo besed na najini strani daljav*. Ob koncu pogovora se je Ana z veliko hvaležnostjo zahvalila Gimnaziji Ravne na Koroškem in ravnatelju, gospodu Dragomirju Benku, da sta ji omogočila izid knjige. Pa mentorju Miranu Kodrinu in Benjaminu Kumpreju za vso pomoč. Ter seveda Mihi Kolarju in Mateju Kodrinu za pomoč pri na-

stajanju prvenca in fotografij, s katerimi je knjiga vizualno še privlačnejša.

»Občutja ob izidu prvenca ne moreš opisati,« pravi z nasmehom na obrazu. »Sobotni večer je bil vsekakor čudovit. Pravzaprav me je šele dan ali dva kasneje doletel nor občutek, ko sem v roke prišla svojo knjigo, moja soba pa je še vedno dišala po kupu sveže tiskanih. In vonj po poeziji ... je vonj, ki naježi kožo in poboža dušo.« V očeh 17-letne tkalke poezije vidim žarenje ob pripovedovanju o lepih trenutkih, ki so jo doleteli ob izidu njene knjige. »Prijateljica Barbara je nekoč dejala, da so občutki ob pričakovanju prvenca podobni pričakovanju otroka. Sicer nobena ne ve povsem, v kolikšni meri to drži, ampak če se vsaj približno ujemajo ... Potem, hja, si najbrž obe želiva veliko otrok ...« pravi v smehu.

Nove pesmi pa že nastajajo. »Morda bo tematika mojih pesmi čez nekaj let povsem drugačna.« Toda kakršnekoli pesmi že bodo, njena poezija bo zanj še vedno kot njena koža, s katero je obdana, s katero živi in po kateri diši, kot je zapisano za zavihku.

Anton Gričnik: Jaz hočem bit' fraj

Franc Jurač

V trilogiji o Juriju Vodovniku si je Anton Gričnik po prvih dveh knjigah *Pesmi* in *Po njegovih poteh* zamislil še tretjo, prav tako zajetno, z naslovom *Jaz hočem bit' fraj*. V njej daje Juriju v 104 pripovedih oziroma daljših črticah pripovedovati svoje življenje, in sicer o starših, rojstvu, otroških letih, o svojem tkalskem poklicu, ženitvi, očetovstvu, romanju po ožji in širši domovini, o svojih številnih dejavnostih med ljudstvom, kamor spadata na prvo mesto seveda njegovo pesnjenje in petje. Vseskozi tudi veliko razmišlja o »frajosti«, to

je odgovorni svobodi. Kot rojen Pohorec seveda obrede svoje Pohorje, »vandra« pa tudi širše po naši domovini. Kot poslednji trubadur je vpet tudi v evropski kulturni prostor. V svoje pripovedi je poleg številnih zgodovinskih podatkov vnesel tudi obilo domišljije.

Snov je smotrno razdelil v štiri dele: detinstvo in otroštvo pripoveduje o dogajanju od Jurijevega rojstva do materine smrti, torej od leta 1791 do 1807, drugi del o zapoznelem fantovstvu do poroke v letu 1829, tretji o te-

žavnih zakonskih letih do pomladi narodov leta 1848 in četrti o jeseni življenja do njegove smrti pred stopetdesetimi leti.

Avtorju so pri oblikovanju knjige pomagali družinski člani. Knjiga obsega 784 strani, na pot pa jo je s svojo besedo pospremila izredna profesorica dr. Marija Stanonik.

Knjigo lahko dobite pri avtorju Antonu Gričniku.

Stanko Hovnik

V Mladinski knjigi Slovenj Gradec je bila 22. maja 2008 predstavitev knjige Toma Jeseničnika *Slovenija v presežnikih*. Knjigo je predstavil avtor v pogovoru z Andrejem Makucem. Knjiga prinaša 100 slovenskih presežnikov: največji grad, najvišje drevo, najstarejšo trto, najmogočnejši slap, najbolj južno vas ... Vse je v fotografski objektiv ujel in z besedo pospremil Tomo Jeseničnik, priznan fotograf in dolgolen sodelavec revije *Gea*. Vsaki znamenitosti sta namenjeni dve strani, pretežno zapolnjeni s slikovnim gradivom.

Tomo Jeseničnik je rojen leta 1964 v Črni na Koroškem. Prvi fotoaparati si je kupil leta 1971 po končanem drugem razredu osnovne šole z denarjem, ki si ga je prislužil z na-

biranjem in prodajo borovnic. Naslednje leto se je vpisal v šolski fotokrožek in to je bil začetek njegove ustvarjalne fotografske poti. Po končani gimnaziji in odsluženi vojaščini je združil svoje fotografske strasti z ekstremnimi športi, kot sta plezanje in jadrnanje z jadrlnim padalom, pri čemer nastajajo nepozabne umetniške fotografije. Od leta 1996 se kot svobodni fotograf posveča samo fotografiji.

Svoje fotografije je objavil v več kot sedemdesetih domačih in tujih revijah in časopisih, razstavljal jih je na okoli osemdesetih samostojnih in skupinskih razstavah v šestnajstih državah. Sodeluje z nekaterimi največjimi slovenskimi oglaševalskimi agencijami, založbami, časopisnimi hišami in

oblikovalskimi studii. Je avtor ali soavtor več fotomonografij, knjig in turističnih publikacij doma in v tujini. Njegovo delo

obsega več področij fotografij: klasične, pokrajinske naravoslovne in kreativne studijske, tihožitja, portrete in reportaže.

Tomo Jeseničnik podpisuje svojo prvo samostojno fotografsko monografijo.

Milka Hartman na večeru ob Treski

Zapisala: Milena J. Cigler

V ponedeljek, 23. 6. 2008, smo v Mežici prisostvovali zanimivemu literarnemu večeru, posvečenemu koroški pesnici, glasbenici, učiteljici in pisateljici Milki Hartman.

Ker je pesnica, roj. 1902, že pokojna, je na večeru sodelovala njena nečakinja Eva Verhnjak

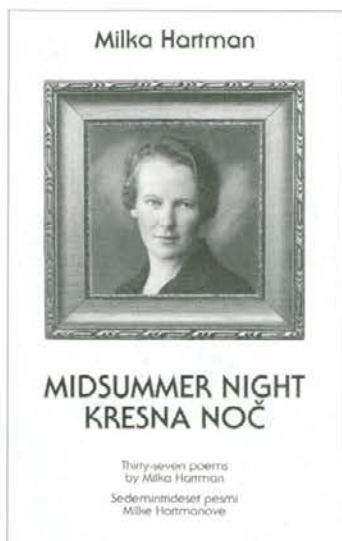
Pikalo. Slednja je pri Hartmanovi živela dobrih šestnajst let in je pesnico dobro poznala. Pesnica je doma iz Libuč, majhne lepe vasi ob slovensko-avstrijski meji. Obiskovala je učiteljske. Bila je potujoča učiteljica gospodinjstva in petja na Koroškem. Kar se tiče petja in igranja kitare, je bila samouk. Poezijo je pisala od leta 1918. Njena poezija je krajinska, ljubezenska, religiozna, prigodniška, etnografska lirika pod vplivom ljudske pesmi. (Leksikon slovenske književnosti)

Pesmi Milke Hartman so brali Eva Verhnjak Pikalo in člani Treske, Eva pa je prebrala tudi nekaj Milkinih prigod in predstavila pomembne dogodke iz njenega življenja. Zelo so se me dotaknile. Milka Hartman je bila, kot vsi člani njene družine, zelo zavedna Slovenka. Odlična domača družinska vzgoja je dala pesnici plemenito srce in visoke ideale, ustvarila je osebnost, ki je bila

v zvezi z njenim naravnim talentom odločilna za njeno pesniško ustvarjanje.

Le malo časa ji je bilo namenjeno, da je obiskovala šole v Sloveniji, pa vendar je njen jezik lep in knjižni, z izjemo pesmi, kjer uporablja dialekt iz Libuč. V času nacističnega divjanja je tudi njo in njeno družino zadelo izseljevanje. Kljub

tem sovražnim razmeram se ni zmanjšala ustvarjalna sila Milke Hartmanove. Pesem za pesmijo se je porajala v njenem navdihu in tako so nastale pesniške zbirke *Moje grede*, *Kresna noč*, *Zimske rože*, *Med cvetjem in v soncu*, *Lipov cvet*, *Dekliške pesmi* in tudi pesmi v libuškem narečju *Pesmi z libuškega puela*.

Naslovna stran knjige

Z leve: Peter Peruzzi, Dorica Vasle, Marjeta Zvonar Hohnjec in Eva Verhnjak Pikalo

Naj vam predstavim eno nje-nih pesmi.

Kresna noč

*Njej na okno bom potrkal,
klical bom ljubo;
kresna noč je in gorijo
zvezdice toplo.
Z žarki lune se igrajo
mlade rožice
vstani, Milka, pojdi z mano
na kresno polje.*

*Rožnik cvetni plašč razgrne
name v kresno noč.
Murni bodo drogovali
zvonki spev pojoč.
Lučk kresničič pa ujamem
v zlate ti lase.*

**Vstani, Milka, pojdi z mano
na kresno polje.**

*Praprot čarne sanje splete
zame in za te;
ga natrgam ti za zglavje:
da skrivnost pove.
Milka, sanjaj le o sreči
celo kresno noč –
jutri daš mi cvet rdeči
z njim poljubček vroč.*

Večer ob Treski se je odvijal v Narodnem domu v Mežici, pripravila ga je Marjeta Tasič, nastopali pa so: Eva Verhnjak Pikalo, Peter Peruzzi, Marjeta Zvonar Hohnjec in Dorica Vasle. Večer sta finančno podprla Občina Mežica in Elstik, d.o.o.

Pevska skupina Smo, kar smo

Utrinki

Franc Jurač

Osir za spomin

Drago Plazl z Graške gore je bil nemalo presenečen, ko je na podstrešju gospodarskega poslopja našel osir, ki so ga za svoje enoletno bivanje skrbno izdelale ose. Osir je skrbno hranil za spomin.

Koroška bica praznovala 96. rojstni dan

Na Prevaljah je Pavla Filip praznovala visok življenjski jubilej, in sicer 96 let. Leta 1978 ji je umrl mož, da ni prepuščena sama sebi, pa danes zanjo lepo skrbi snaha Milka. Obdaja jo 12 vnukov, 10 pravnukov, najbolj pa je vesela prapravnuka Nika. Za seboj ima Pavla lepo in pestro življenje. Do leta 1984 se je ukvarjala z izdelavo filejev, podobnim čipkam, teh pa je veliko izdelala za Ameriko, Francijo in Nemčijo. Več kot 50 let je s tem delom služila kruh za družino.

Posodobljena cesta na Kozjak

Krajani Kozjaka so bili veseli, ko je župan občine Mislinja Viktor Robnik prerezal trak ob posodobitvi ceste na Kozjak. Ob tej priložnosti so na svečanosti krajani podeljevali tudi darila.

Prireditev pri gradu Vodriž

Vaška skupnost Šmiklavž je praznovala svoj praznik. Pri razvalinah gradu Vodriž, ki ga domačini imenujejo tudi Viderdris, so pripravili že 18. grajski piknik, ki je letos spadal v sklop prireditev Koroško kulturno poletje 2008. Po sveti maši, ki jo je pri gradu daroval župnik Tine Tajnik, je domače Kulturno društvo kot že vrsto let poprej pokazalo gledališko igro izpod peresa domačega avtorja Maksimiljana Kramljaka. Sledilo je tekmovanje v streljanju z lokom in zabava »muzokantov« iz Šentjurja. Srečanje ob razvalinah gradu Vodriž je priljubljeno in je že tradicionalna prireditev, ki privablja veliko obiskovalcev, med njimi tudi župana Mestne občine Slovenj Gradec Matjaža Zanoškarja

Izbrskano iz spomina

Spomin na naši dve babici

Rudi Rebernik

Ko pregleđujem in urejam svojo zbirko starih družinskih in tudi ostalih zanimivih slik, vedno naletim na kakšno, na kateri se mi ustavi pogled in razmišljati začnem, kako so ljudje s fotografije živeli in s kakšnimi življenjskimi tegobami so se morali bojevati.

Nekaj slik sem si izposodil in jih dal preslikati, veliko sem jih podedoval od staršev, starejših bratov in sester ter drugih sorodnikov, nekaj pa je tudi mojih posnetkov. V tistih prvih letih po vojni je bilo fotografiranje zaradi pomanjkanja fotomateriala pa

žinske in krajevne dogodke in svečanosti, kot so poroke, krsti, birme in ostalo posnel, če je bilo treba. To delo uspešno opravlja tudi njegov brat Stanko in njuna zasluga je, da so po oddaljenih hribovskih krajih, kot je Razbor, ostali slikovni spomini nam in našim naslednikom.

Iz tistih let imam fotografije velikosti 6 x 9 cm in še danes imam star »Boxaparat FK«, za katerega so se dobili filmi samo z devetimi ali dvanajstimi posnetki. Ti danes povečani na normalno velikost predstavljajo lepe in uporabne slike.

na Ravnjak). Morda se bo kateremu bralcu Viharnika taka predstavitev mojih daljnih sorodnikov zdelo nezanimiva ali pa bo rekel, da se ponavljam v svojih zgodbah, zato se vnaprej opravičujem. Povedal pa bi rad, da sta v naši družini, se pravi pri svojih vnukih, pravnukih in prapravnukih, v časteh in ponosni smo nanju, čeprav ju vsi sorodniki niti nismo poznali.

Na prvi sliki je moja babica Karolina Blodnik, ki se je rodila v Avstriji v kraju Feld am See blizu Beljaka. Nje se spominjam samo iz pripovedovanja moje mame. Njene rojstne podatke sem pozabil, po tem,

nekakšen državni uradnik v takratni Avstro-Ogrski, se je moral večkrat seliti tja, kjer so ga pač potrebovali. Bil je nekakšen carinski nadzornik po gostinskih obratih in je bil v začetku prejšnjega stoletja par let s svojo družino tudi v Suhem Dolu. Iz Suhega Dola sta se potem Karolina in Ignac z ostalimi družinskimi člani preselila na Sv. Primož nad Muto, kjer sta kupila kmetijo, V Suhem Dolu pa je ostala samo moja mama Karolina, ki se je leta 1906 poročila s Francem Rebernikom.

Rodil sem se kot najmlajši v naši družini šele leta 1925 in tako žal svojih staršev in starejših stricev in tet nisem poznal drugače kot s starih fotografij, katere še vedno čuvamo v naši družini kot družinsko dragocenost.

Moja babica Karolina Blodnik s svojim triletnim sinom Maksimiljanom. Padel je v prvi svetovni vojni na ruski fronti leta 1916.

Ženina babica Magdalena Triplat v svojih mlajših letih. Babica Magdalena je umrla pri nas na Razborju leta 1962, stara 86 let. Pokopana je v Razborju poleg svojega moža Franca.

tudi denarja, katerega smo sproti porabili za najnujnejše življenjske potrebščine, za nas skoraj nemogoče. V Slovenj Gradcu je to zadrego reševal poklicni fotograf g. Franc Hovnik, ki je take važne dru-

Rad bi predstavil dve sliki naših dveh starih družinskih sorodnic, ki sta bili posneti gotovo pred sto leti. To sta moja babica Karolina Blodnik (rojena Grisnik) in babica moje žene Magdalena Triplat (roje-

da je bila naša mama rojena v istem kraju v Avstriji leta 1884 in je bila njena najstarejša hči, pa sklepam, da je bila babica rojena nekako v šestdesetih letih 19. stoletja. Ker je bil njen mož Ignac Blodnik

Magdalena Triplat, rojena Ravnjak, ženina babica, se je rodila 15. 7. 1876 pri kmetu Šiserniku nad Plešivcem, in je kmalu odšla služiti v Plešivec, kjer je že delal njen bodoči mož Franc Triplat z Razborja; on kot voznik in skrbnik konjev, ona pa kot kuhinjska dekla. Kmalu sta se spoznala in se spoprijateljila. Odločila sta se, da bosta živela skupaj in sta se 5. 9. 1897 poročila ter odšla živeti na Krivonogovo kmetijo pod Plešivcem.

Ko sta ostala sama, sta se odločila, da bosta preostanek življenja preživela na Razborju pri Pistotniku, torej pri hčeri Antoniji Jug in pri družini njene vnukinje Tončke, poročene Rebernik, to je pri nas. Ded Franc je preživel pri nas le dve leti, ker je kmalu podlegel zahrbtni bolezni, ki ga je spremljala že od konca vojne.

To sta bili zgodbi o dveh babicah, ki sta predstavljeni na slikah. Bili sta dobri in plemeniti ženi, ki sta pustili za seboj vrsto potomcev, in s hvaležnostjo se ju spominjamo.

Moja doživetja o Franu Ksaverju Mešku

Jožefa Hovnik

Ko mi je bilo kakih pet ali šest let, sem imela staro mamo, ki smo jo klicali bica. Ker je zelo zbolela, je stokala in prosila, da naj bi šli po gospoda, da bi jo spovedal. Mama so me takoj poučili, kako se moram obnašati, in me poslali po njega, da mu povem, da se mu mama želi izpovedati in mu potožiti svoje težke bolečine.

Ker sem dobro poznala pot, sem hitro stekla do župnišča ter potrkala na vrata. Župnik mi je zaklical, da naj vstopim. Ko sem vstopila, je rekel: »Bog se usmili, kaj bo pa Pepca povedala?« S strahom sem mu povedala, da so bica bolni in da si želijo, da bi jih gospod župnik obiskal. Rekel je, da bova takoj odšla, vzel je klobuk in palico ter spovedni plašč. Hitro sva stekla navzgor po velikem bregu. Meško je bil že malo v letih, zato je vmes počival, jaz pa sem bila nagajiva in ko se je naslonil na palico, da

bi se malo odpočil, sem mu jo izmaknila. Takrat me je strogo pokaral in me podučil, da kaj takega nikdar več ne smem komu storiti. Šla sva dalje in ker je bilo precej daleč, je spet hotel malo počivati. Usedel se je na rob ceste ob gozdu in vzel knjižico, iz katere je začel prebirati. Ker se me je spet lotevala nagajivost, sem skakljala okrog njega in se mu celo naslonila na hrbet. Strogo se je ozrl: »A spet mi boš nagajala?« Končno sva prispela do bice, že težko pričakovana. To je bilo zame nepozabno doživetje, takrat sem namreč slišala prve spovedne molitve, ki jih še danes ponavljamo in učimo naše malčke.

Gospod Meško iz taborišča

Ko so se vrnilo Meško iz taborišča, smo jim krajani Sel napravili slovesen sprejem. Pričakali smo jih s košaricami cvetja, s toplim pozdravom,

deklamacijami in s poljubljanjem roke za dobrodošlico. Spomnim se, kaj so prvič pripovedovali na prižnici: »Ko smo bili izgnani in od vsepovsod prignani v taborišče, nas je bila velika množica mož. Tam je bila velika štala, postlana s slamo. V tem prostoru smo prenočevali kar na tleh na tisti slami. Okrog nas je bilo polno oboroženih stražarjev, ki so imeli okrog pasu »iberšung«, to je pas z veliko naboji. Na nogah so imeli ostre, težke čevlje z žebli okovane ... Ko so s trdimi koraki stopali okrog naših glav, smo kdaj pa kdaj imeli občutek, da nam bo kateri stopil na glavo. Vsako jutro smo morali na sprehod. Ko smo šli čez jaso, smo opazili tisti prostor, kamor so iz kuhinje odnašali odpadke. Ker je bilo premalo hrane in smo bili vsi vedno lačni, smo pobrali odpadke in si jih razdelili. Bilo jih je kar premalo.«

Spominjam se tudi dogodka, ko sem bila že malo starejša. Pri sosedu so imeli veliko košato češnjo. Njene veje so segale čisto do tal, zato sem lahko hitro splezala nanjo. Splezala sem čisto na vrh, kjer sem se najedla rdečih češenj. Kmalu pa nisem vedela več, kaj naj počnem. Mislila sem si, saj me nihče ne vidi in sliši, zato sem eno za drugo začela prepevati pesmi. Naslednji dan pa je prišla k nam na obisk neka gospa in je rekla: »Ta deklica pa tako lepo poje, da mora priti na pevske vaje k nam.« Mama so mi dovolili in šla sem. Hitro so me sprejeli v zbor, potem pa sem pela v cerkvi na koru.

Takrat ko je bil gospod Meško že iz taborišča, smo bili vsak dan pri maši in prepevali. Nekega dne pa se Meško oglasijo pri nas doma (takrat stare mame ni bilo več, ker je že umrla). Seveda smo bili presenečeni, da je prišel na obisk. Vsi smo bili zbrani v hiši, a ko je vstopil, se je obrnil naravnost proti meni. Izročil mi je neko pismo. Še zmeraj me je bilo nekoliko strah, čemu ravno meni. Mama so me takoj opogumili: »Vzemi in poglej, kaj je v pismu.« Odprla sem ga in opazila, da je v pismu denar. Tedaj pa mi gospod Meško reče: »Prinesel sem to zato, ker v cerkvi tako lepo poješ.«

Leta so minevala, in poročila sem se s cerkvenim ključarjem. Gospod Meško mi je za poročno darilo podaril lepo pozlačeno skrinjico s križcem. Dejal je: »Vedi, da ne bo vedno vse z rožicami poslano in pozlačeno, tudi križi in težave bodo prišle v zakon; to pomeni ta križ, ki je priložen skrinjici.«

Prvo obhajilo leta 1936; ob Ksaverju Mešku sedi Cvetka Komel, učiteljica.

Priznanje za delo v gasilstvu

Franc Jurač

Mirko in Pavla Kresnik iz Tomaške vasi že preko 30 let pridno delata v Gasilskem društvu Golavabuka. Mirko je bil dolga leta blagajničar društva in je skrbel za denar, njegova žena Pavla pa je aktivna članica društva in povsod tam, kjer gasilci nastopajo, je Pavla z njimi.

Štefka Melanšek

Ko v miru preživljam poletne popoldneve, vzamem v roke stari album slik in se spominjam časov, ki so že davno minili in so od njih ostali samo spomini.

Gledam sliko, kjer smo zbrani takrat še mladi gospodarji. Minilo je že več kot drugo desetletje, kar smo se dobili pri Pečolarju, takrat še v stari gostilni, člani Rdečega križa. Med nami je bil tudi danes že pokojni Franc Kotnik Vamoški. Kratka je bila pot njegovega življenja. Komaj si je ustvaril družino, že ga je doletela kruta bolezen. Zapustil je mlado ženo, ki je odtlej morala sama skrbeti za dva otroka. Dobri sosede so radi priskočili na pomoč, zato so jim bili Vamoški zmeraj hvaležni. Sedaj ko sta tudi otroka odrasla, lepo skrbita za svojo mater. Zgradili so lepo novo hišo in hlev, ki predstavlja ponos in trud Vamoške domačije. Sin Branko je zgled očeta Franca, saj rad igra harmoniko

in poje. Hči Marija je zelo družabna, je cerkvena pevka in rada pomaga v kuhinji gostilne Pečolar. Vsi krajanje Razborja imamo radi mamo Ančko.

Dobro se spominjam še staršev Vamoške domačije, kamor sem

rada zahajala na pogovore, saj so me imeli radi. Pogosto smo se pogovarjali o treh mladih fantih, ki smo jih vsi oboževali, a žal jih je ubila granata, ki so jo našli na polju in jo poškodovali. Ob eksploziji granate je

dva fanta takoj ubilo, tretji pa je umrl med prevozom v bolnišnico. Hudo je, če se kje pripeti takšna nesreča.

Ob gledanju albuma premišljujem, kako hitro čas teče in nič ne reče ...

V spomin na Franca Kotnika Vamoškega – prvi z desne strani

Solidarnost in druženje nekoč

Štefka Melanšek

Ko po televiziji spremljam prireditve, ki se vršijo po tej naši lepi domovini, se spo-

minjam, kako nam je bilo na podeželju nekdaj lepo, ko smo se zbrali skupaj. Bili smo še

mladi in življenja polni, danes pa posedamo doma in se spominjamo lepih dni. Marsikdo

od sovrstnikov se še spominja leta 1979, ko smo se zbrali pri Pečolarju na Razborju darovalci krvi. Z nami je bila tudi danes žal že pokojna Marta Jug, takratna predsednica občinskega odbora Rdečega križa Slovenj Gradec.

Na Razborju je še danes aktivna organizacija Rdečega križa, ker se vsi zavedamo, koliko ljudi potrebuje pomoč v različnih življenjskih stiskah. Moje mnenje je, da bi morali na deželi organizirati medsosedsko pomoč, ki jo potrebujejo zlasti starejši krajanje. Na Razborju smo imeli pred leti primer, ko je skoraj umrla mlajša gospa, vendar jo je sosed pravočasno odpeljal v bolnišnico, kjer so zanj lepo poskrbeli. Medsosedska pomoč bi pomenila tudi način druženja in komuniciranja med ljudmi in starejši ljudje bi bili manj osamljeni.

Razborški krvodajalci leta 1979

Zlata poroka Ivana in Pavle Kotnik

Jelka Onuk

V maju, mesecu ljubezni, na sončno sobotno popoldne, natančneje 17. maja 2008, smo se zbrali na praznovanju zlate poroke Ivana in Pavle Kotnik iz Selovca 23, Šentjanž pri Dravogradu. 50 let zakona je obletnica, ki jo lahko praznujejo le redki izbranci. Njuna zlata poroka je res vsega spoštovanja vreden življenjski dogodek, zato smo bili še posebej veseli in ponosni, da smo jima lahko pripravili praznovanje.

S sklenitvijo zakonske zveze človek povezuje svoj cilj, da bi z življenjskim sopotnikom v slogi preživel lepe in težke trenutke, ki jih prinaša življenje. Ivanu in Pavli to uspeva že pol stoletja. Njuni življenjski zgodbi pa sta vse prej kot lahki.

Ivan, ki so ga v mladosti klicali Vanč, se je mami Bernardki in očetu Ferdinandu kot najstarejši izmed štirih otrok rodil leta 1932 pri Čankarju v Veliki Mislinji. O njegovi rojstni domačiji danes priča le še kup kamenja, ki je ostal od kmetije pod obronki Pohorja, kamor se še vedno rad vrača. Kmalu za njim se je družina povečala še za sestro Pavlo, sestro Miniko in brata Jožeta. Leta 1947 je kmetija, na kateri življenje ni bilo lahko, pogorela. Kljub temu da so postavili novo, so se leta 1949 preselili na Kotnikovo domačijo v Razborco. Tudi ta kmetija danes sameva, vendar ostanki še pričajo, da so tukaj nekoč živeli ljudje, ki so imeli radi zemljo in pohorske gozdove. Ljubezen do zemlje in gozdov pa je bila edina popotnica, ki jo je Ivan odnesel s seboj v svet. Kot mlad fant je moral poprijeti za vsa kmečka dela, kruh pa si je začel služiti z delom v pohorskih gozdovih, kjer je pomagal pri pogozdovanju, sečnji in spravilu lesa. Kljub trdemu delu pa so se ljudje znali tudi poveseliti. Njihova družjenja so morala biti nekaj posebnega, saj o njih še danes rad pripoveduje.

Pavla se je rodila 22. oktobra 1931 kot najmlajša od desetih otrok očetu Francu in materi

Frančiški na Garneževi domačiji v Razborci. Imela je pet sester: Marijo, Tončko, Frančiško, Nežko in Ivanka, ter tri brate: Franceka, Janeka in Bernarda. Žal so danes že vsi pokojni, vendar se jih radi spominjamo. To je bil trden in klen Garnežev rod, vajen trdega dela in skromnega življenja.

V obdobju otroštva je pasla živino v pohorskih gozdovih in si krajšala čas s pletenjem nogavic, rokavic in puloverjev. S tem je razveselila marsikatelega soseda in si prislužila tudi kakšen dinar.

V mladosti je morala poprijeti za vsa kmečka opravila, tudi moška, saj je morala očetu pomagati v gozdu pri spravilu lesa. Trdega dela je bila vajena, zato ji to ni bilo težko, huje je bilo, da niso imeli tople obutve in oblačil. Pogosto je bila bolj premražena kot utrujena. Njena mladostna ljubezen so bili konji. Z njimi so si pomagali pri kmečkem delu, v prostem času pa jih je rada jahala.

Družili so se pri spravilu sena, žetvi in drugih kmečkih opravilih, ob čemer so radi zapeli. Posebej je uživala ob petju, najlepše pa se je pri tem ujela sestro Ivanko.

Ob skupnih kmečkih opravilih sta imela Ivan in Pavla dovolj priložnosti, da sta se dobro spoznala. Kljub temu se je moral Ivan pošteno nagarati, da je osvojil srce mlade Pavle. To mu je leta 1957 tudi uspelo in 28. aprila 1958 sta svojo ljubezen kronala s poroko v šentiljski župnijski cerkvi. Poročil ju je takratni župnik Franc Bohanc. Po poroki sta začela svoje skupno življenje v Tičlarjevi bajti na Ravnah na Koroškem, kjer sta bila 6 mesecev podnajemnika. Želela sta si ustvariti svoj dom, zato sta že istega leta v Selovcu nad Bukovsko vasjo od Prodarnar-

jeve Julke s prihranki kupila majhno hiško skupaj z enim hektarjem zemlje. Hiša je bila skromna, vendar sta bila zelo vesela, da je samo njuna. Ivan je bil zaposlen v Železarni Ravne vse do upokojitve, Pavla pa je skrbel za gospodinjstvo.

Po letu dni skupnega življenja se jima je rodil sin Branko, čez devet let pa še hčerka Jelka. Otrokom sta vedno stala ob strani in jima pomagala pri šolanju tako finančno kot s pozitivnimi vzpodbudami. Staro hišo, ki sta jo kupila, je kmalu zamenjala nova, ki sta jo začela graditi leta 1962 in se leto za tem tudi vselila. Vsa gradbena dela sta morala opraviti ročno, material za gradnjo pa sta do hiše spravila s pomočjo žičnice ali pa sta ga iz doline znosila, saj do hiše ni bilo ceste. Pri delu na majhni kmetiji sta pomagala tudi otroka. Kljub temu da zemlje ni bilo veliko, je bilo potrebno vse delo opraviti ročno ali s pomočjo kravje vprege. Da sta lažje preživljala svojo družino, sta imela vsa leta precej zemlje tudi v najemu, zato dela nikoli ni zmanjkalo. Ivanovo najljubše delo, ki ga jemlje kot hobi je opravljanje ključarskih del v cerkvi. To delo opravlja vestno in skrbno že 35 let. Priznanje za delo mu je iz-

rekel tudi gospod škof. Zadnja leta mu pri tem pomaga celotna družina, ker vemo, koliko mu to pomeni.

Leta 1992 sta dočakala prvo vnukinjo Anjo, leta 1997 pa prvega vnuka Žana, ki sta v hišo prinesla novo veselje in ju pomladila. Babica Pavla, nam kuha najboljša kosila in peče najbolj dober kruh. Vsak dan posebej poskrbi, da nismo lačni in ne glede na to, kdaj pridemo domov, nas v pečici vedno čaka skrbno pripravljeno kosilo, za kar smo ji še posebej hvaležni. Deda Ivan pa ima prav tako posebne zasluge, saj ni boljšega taksista od njega, pa še zastonj prevoze nam nudi. Kljub našemu natrpanemu in hitro spreminjajočemu se urniku vedno brez pomislekov prilagodi svoj dan, zato se mu za njegov šoferški pogum zahvaljujemo.

Vseh 50 let sta svojo obletnico poroke zvesto praznovala na skromen način, tako da sta šla na kosilo ali obiskala slaščičarno. Zadnja leta sta se vedno udeleževala srečanj na Homcu in pred 10 leti tam tudi obeležila 40. obletnico poroke.

Svojo zlato poroko sta slavila v župnijski cerkvi v Šentjanžu. Obred civilne poroke z lepim govorom je vodila županja go-

sipa Marjana Cigala, obred svečane cerkvene poroke pa sta opravila g. Janez Zupanc in g. Tadej Legnar.

Leta trdega in skrbnega dela ter delovne nezgode so zaznamovali in načeli tudi njuno zdravje, vendar vse težave uspešno premagujeta in prav je tako.

Obema želimo srečno, zdravo in dolgo bodočnost, da bi skupaj uživala vsak dan posebej.

Draga zlatoporočenca!

Naj vajina skupnost še dolgo živi, le sončne in tople uživajta dni!

Marjetka Andrejč

☆1953

†2007

Tak krasen majski dan je bil, tako se je vse veselilo življenja, za nas pa tako neskončno otožen. Kajti na kraj večnega miru, kjer bomo svoj mir nekoč zagotovo našli čisto vsi, smo 29. maja morali pospremiti Marjetko Andrejč, Arnežnikovo Marjetko iz Šmiklavža.

Na svetu ni bolj zanesljive resnice od te, da vse, kar živi, mora tudi umreti. Če nikdar prej, pa v takih trenutkih moramo razmišljati o tem.

Marjetka se je rodila 23. novembra leta 1953 v Ravnah pri Šoštanjnu na bregovih Osreške kmetije, Jožetu in Marjeti Sušec. Pri hiši je bilo sedem deklet: Slavka, Zofka, Jožica, Fanika, Marjetka, Olgica in Katica, dve sestrici pa je Bog vzal k sebi, še preden sta izpolnili prvo leto življenja. Marjetkino otroštvo je minilo, ne da bi se ga bila lahko sploh zavedala, kajti bilo je otroštvo brez igrac, pa saj za igro tudi časa ni bilo. Treba je bilo namreč trdo delati. Delati vse, čemur je bila kos in še tisto, kar je bilo za dekletce pretežko. Po končani osemletki ni bilo niti misliti na kakšno nadaljnje šolanje. Čakalo je delo, vedno preveč dela, kajti na roke obdelati velike njive, pograbititi vse bregove je bilo težko. Tisti, ki vemo, kakšen je Osreški grunt, si lažje predstavljamo, zakaj za Marjetko niti sanje o nadaljnjem šolanju niso bile dovoljene ... Vsemu garanju navkljub je vzcvetela v zalo deklet. Vasovati ji je začel Adolf, fant z Arnežnikove kmetije, ki je imel brata, ki je rad videl Marjetkino sestro. Dve sestri sta se omožili z dvema bratoma istega dne. Marjetka še ni dopolnila niti 18 let. Iz najstnice je morala čez noč odrasti v odgovorno, delovno ženo, ki je kmalu rodila prvega otroka Borisa, za njim pa še Matjaža, Damjana in Tanjo. Skoraj še otrok je odšla od doma na domačijo svojega moža, vendar je s seboj odnesla dobro popotnico za življenje: močno voljo do dela, prijaznost, ki je kar žarela z njenega obraza, ustrežljivost in dobrosrčnost. In ker pravijo, da se dobro z dobrim vrača, da žanješ, kar seješ, so se vzajemno lepo sprejeli in navadili – ona na novo družino, oni na mlado gospodinjstvo. Ostali Arnežnikovi otroci so eden za drugim zapuščali dom, mama se je nepričakovano poslovila, ata pa je na starost potreboval postrežbo in Marjetka mu je olajšala čas, ko človek ni več sam sebi kos in ko poleg hrane in obleke predvsem potrebuje toplo besedo.

Sliši se obrabljeno, vendar ne morem reči drugače, kot da se je Marjetka res razdajala za družino, zase pa ni veliko jemala. Ob vsem delu, ki ga terja zemlja, če hočeš iz nje kaj dobiti, in ob skrbi za štiri otroke sta z možem zgradila ne le novo hišo, ampak tudi vse ostalo, kar spada na kmečko dvorišče. Pojavile so se težave, mož je bil prisiljen poiskati službo. Tista leta so bila za Marjetko še posebej težavna. Poln hlev živine, otroci, še negodni za pomoč, oddaja mleka, kaj bi vse naštevati. Samo poskusite si predstavljati ... Ob tem pa si je zmeraj vzela čas, če je kdo prišel, še naključnim mimoidočim je postregla. Tudi mnogi pohodniki po šaleški transversali se je bodo spominjali, kajti popotnik si od vsega najbolj zapomni prijazen pozdrav. Za svojo dušo je rada šla k nedeljski maši, veliko veselja pa je doživljala ob glasbi, ob njej se je najbolj razvedrila. Kaj več zase ni pričakovala, tistih nekaj dopustov, ki sta si jih privoščila z možem, je bilo že razkošje.

Do lanske pomladi ji je tudi zdravje dobro služilo. Njen obraz je bil tako mladosten, prekipevajoč od energije. Ko je prvič padla na tla, nihče ni niti pomislil, da je to začetek njene kalvarije. Bolezen je hitro napredovala. Diagnoza, operacija, kemoterapija, v enem samem letu je tumor izpil njeno življenje. Umrla je, ko bi končno lahko olajšana zadihala, ko je bila razbremenjena dela, saj so na kmetiji delali nasledniki, in ko bi lahko svojo ljubezen dajala vnukom. Strašno nepravična je usoda: Marjetka je morala oditi prej kot njena mati, ki že dolga leta leži na postelji in živi, ne da bi se tega sploh zavedala.

Za njene domače je zdaj konec nekega obdobja. Ko odide kdo od staršev, takrat se otroci zavedo tudi lastne minljivosti. In ko je zakonska postelja naenkrat pol prevelika, a v njej še kar čutiš prisotnost tistega, ki ga ni več, besede tolažbe zvenijo prazno. Prišli bodo dnevi, ko bo posebej težko: njen god, rojstni dan, prazniki brez nje ... Posebni in zelo osebni spomini... Naj žalujote takrat tolaži misel, da je Marjetka odšla spravljena z Bogom in z ljudmi, z mirno vestjo. To pa je tisti resnični zaklad, ki ga zlasti v teh časih nenasitnega kopičenja vsega, kar se da kupiti z denarjem, ob smrtni uri na žalost marsikdo nima.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage žene, mame in babice se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste darovali cvetje, sveče ter svete maše, vsem sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam izrekli sožalje in nam stali ob strani v teh težkih trenutkih. Hvala vsem, ki ste molili zanjo ob žari.

Zahvaljujemo se Onkološkemu inštitutu, Bolnišnici Celje, osebju Slovenjgraškega zdravstvenega doma, patronažni službi in Internemu oddelku slovenjgraške bolnišnice za ves trud in lajšanje bolečin ter za vso nego, ki so ji jo nudili. Hvala gospodu župniku Tinetu Tajniku za lepe tolažilne besede in lepo opravljen obred. Hvala govornicima Tilki Andrejč in Marjani Kotnik za lepo zapisane besede slovesa, hvala šmiklavškim pevcem za zapete žalostinke, hvala planincem, hvala vsem, ki ste nosili prapore, izvajalcu tišine Dejanu Andrejcu, ter vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti in jo imeli radi. Hvala tudi pogrebni službi Javnega komunalnega podjetja Slovenj Gradec.

Boris Škrubej

☆1938

†2008

Vsem znancem in prijateljem sporočam žalostno novico, da je zaradi hude bolezni dne 22. junija umrl oče, dedi in stric **Boris Škrubej** doma iz Slovenj Gradca.

Pogreb je bil 26. junija na pokopališču v Smartnem.

Močno te bomo pogrešali, dragi Boris. V naših spominih boš ostal za vedno.

Žalujoci: Slavka, sinova Dušan in Boris z družinami, sestra Danica, brat Zlatko, teta Hedvika in vsi ostali sorodniki

*Zdaj se spočij izmučeno telo,
zdaj se spočijte delovne roke,
zaprite se utrujene oči,
le tvoja drobna svečka še brli,
za neskončno dobrega Boga ...*

Janko Hovnik

☆1946

†2008

V torkovem popoldnevu, 3. junija 2008, se je na slovenjegraškem pokopališču zbrala množica znancev in prijateljev, ki so na poslednji poti k prezgodnjemu počitku pospremili Janka Hovnika – Ješovnikovega Vanča. V poslovnih besedah sem o njegovi življenjski poti takole razgrnil spomine.

Našega Vanča je mama Frida povila 10. marca 1946. Že v rani mladosti se je zapisal kmetiji, ki jo je prevzel od staršev. Oba je zelo spoštoval in cenil, saj se je zavedal, da tudi sam pripada samorastniškemu, klenemu, delovnemu in redoljubnemu rodu. Raznih drobnih opravil mu nikoli ni zmanjkalo. Še več, vselej je hotel vsak dan izkoristiti do kraja, posebej v poletnih mesecih, ko je dela največ.

Zelo lepo se je vsa ta leta razumel s svojo ženo Miro in to družinsko idilo, medsebojno spoštovanje in razumevanje je prenesel na vse tri svoje otroke. Še v petek sta se spomnila, da je za njima že osemindeset let skupne zakonske poti. Sina Janka je uvajal v vodenje uspešne kmetije, ki nikoli ni klonila, pa čeprav so se včasih nad njo zgrnili temni oblaki. Vanč je očeta Viktorja izgubil zelo hitro in skrb za nadaljnji razvoj in rast družinske dediščine je ostala na njegovih plečih. To nalogo je do zadnjega diha uspešno opravljal, saj nikoli ni bežal od odgovornosti. Vsi se še dobro spomnimo usodnega leta 1991, ko je gospodarsko poslopje zgorelo do tal. Ješovniki so pod vodstvom očeta strnili moči in se iz pepela spet zavihteli na pot napredka in nove rasti. A usoda Vanču še naprej ni prizanašala. Nekaj let kasneje, leta 2000, je izgubil še mamo Frido. Poznali smo njegove težave s srcem in občudovali neizmeren pogum. Prav njegovi srčnosti in vztrajnosti gre zahvala, da je leta 2003 skoraj brez posledic prestal zelo zahtevno operacijo srca, ki bi marsikomu nadaljnje življenje povsem obrnila na glavo. Vanč je vedel, da mora še naprej ostati njihov glavni cilj skrb za dobrobit družinske kmetije z zavidljivo tradicijo in to želel tudi od drugih. Obe hčerki, Marjana in Anita, sta kljub osnovanju lastnih družin, na kar je bil oče še posebno ponosen, radi in pogosto zahajali domov. To so bili še posebej svetli trenutki, ki so vse oplajali do njihovega prihodnjega snidenja. Zato si je ob njunih obiskih vselej vzel čas in z njima ves srečen poklepetal. Tudi meh harmonike je rad raztegnil, saj je to v trenutkih dobrega razpoloženja počel že od mladosti.

Hčerkama in sinu so bili starši vzgled harmoničnega družinskega življenja. Oče Vanč in mama Mira sta svojo vzgojno nalogo opravila brezhobno, zato njuna dediščina ostaja in postaja utrip časa. Sorodniki, prijatelji in sosedje se bomo Vanča spominjali kot človeka pozitivnega značaja, ki je tako kot pri svojih otrocih, vselej našel prijazno besedo za vsakega sogovornika, ki mu je kadarkoli prekrizal pot. Jeznega ga praktično nismo poznali. Zato bo seme dobrote, ki ga je v času svojega zemeljskega življenja posejal skupaj z ženo Miro, vodilo naših življenj in trajen opomin, kakšni naj bomo. Čeprav je kruta usoda za-

gotovo prehitro vzela dobrega moža, očeta in dedka, vendarle štejejo njegova dejanja, zapisana v srcih nas vseh. In to je še kako dobra popotnica za vse, kar sledi v letih, ki prihajajo. Mlademu gospodarju Janku je oče že do sedaj razkril številne skrivnosti, povezane z dobrim kmetovanjem. Marsikaj je res ostalo še nedorečenega, ampak vsi vemo, da bo Vanč bdel nad vsem še vnaprej. Samo srce bo treba poslušati in se vsake toliko časa zazreti v nebo. Kot v minuli žalostni soboti, ko je onemelo njegovo srce. Žalujoči se zahvaljujejo zdravniku in reševalcema, ki so prihiteli z rešilnim vozilom, skušali Vanču vrniti utrip srca, a so ob prvi popoldanski uri lahko le ugotovili, da je smrt v hipu opravila svoje delo.

Mladi rod, Marjana in Anita z družinama ter Janko z Martinom, bo svojega vzornika, steber majhne, a povezane skupnosti, neizmerno pogrešal. Žalost bo nekoliko manjša prav zaradi številnih lepih spominov, zaradi katerih nam tudi zdaj zatrepeta srce. Snaha Martina gotovo nikoli ne bo pozabila, kako ji je vsako jutro, ko je hitela v službo, namenil topel nasmeh in ji veselo pomahal. Prav v teh dneh smo lahko slišali, da naš Vanč nikakor ni umrl, saj je bil predober človek za to. Zapustil je le zemeljsko življenje. Pred njim pa je pot, ki je lepša od te, ki jo poznamo tukaj. Za pomoč v poslednji trenutkih izrekajo njegovi najdražji zahvalo sorodnikom in sosedom, duhovniku, gospodu Petru Leskovarju za opravljen obred, pevcem pa za v srce segajoče napeve.

Marjan Križaj

Vihornik

Spomin

Katarina Knez

31. marec 1935–24. julij 2004

Štiriindvajsetega julija 2008 bo minilo štiri leta, odkar nas je mnogo prerano za vedno zapustila naša draga žena, mama, babica in prababica Katarina Knez, p. d. Spodnje Kotnikova Katrca z Razborja.

Hvala vsem, ki se je spominjate, postojite pri njenem grobu, ji prižigate sveče in prinašate cvetje.

Vsi njeni

*Kje si, draga mama, zdaj,
kje je mili tvoj obraz,
kje so pridne roke tvoje,
ki skrbele so za nas?
Črna zemlja te zdaj krije,
v temnem grobu mirno spiš,
a v naših srcih pa za vedno
v spominu Ti živiš.
Kogar imaš rad, nikoli ne umre.*

Nomen pleksikon - Pleksikon imen

Franc Vezela

Pišem, da bi razkril vso mizerijo, ki tare človeka in si jo sami ukrojimo po meri.

ZAČETEK

... da te ne zajame malodušje,
ko prebereš ...

IMENA PO MOJE

JULIJ

Zanimiv način, da si zapolniš življenje – nekoga preganjaš.

BOGOSLAV – glej prej!

Opomba: Bogoslav je manj spolzek od Boga, a obremenjen s slavo. Včasih jo kar prezira. Ne more iz svoje kože; da ga pahneš v večje težave, mu rečeš Božo. Neke vrste Bogec z napako. Če Bogoslav dobi žensko, je, kot bi Gagarin stopil na Mars!

MARIJA – glej prej!

Marijo je Brando na metroju (sredi Pariza torej). Marija je rodila v hlevu (nič zvezdniskega). Marija Katoliška (krvava) – s Filipom preganjala protestante. Marija Stuart – strmoglavljena in usmrčena. Marija Medičejska – zbeži v tujino. Marija Terezija – začetnica dinastije. Marija Magdalena – spreobrnjena vlačuga. Marija Callas – operna diva. Marija Devica – tista ki zanosi, če pride v bližino.

Svoj čas si, dekle, mal' drugač' zarolaj ...
svoj čas si, dekle, mal' cenzuriraj ...
Zaderi se, da nočeš! Nočem!!
Nositi na sebi nič, najmanj še – tujih bremen!!!

Če se z Marijo ne ukvarjaš dovolj, postane Mica.
Dovolj nora, da ti popestri puberteto.
Micka bi se venomer nekaj dokazovala.
Micika in Mici – to pa meji že na sholastiko ...
Z Marijo se moraš ukvarjati, sicer se bo ona s tabo.
A. S.: Zna ignorirati.

IRENEJ – puhast oblak.

Končnica EJ ga ne postavi, kot bi ga morala. Ga sploh ne postavi. Irenej ni za ta svet. Je občasen element trajne pomote.

URH – uh! Urh je mistično. Skoraj kot Hugo, ki je še krut, ter Vid – noseč vsa bremena tega sveta. Seveda je žilav. Velikokrat neslišen kot Hugo in neviden kot Vid; sicer so pa kratka imena (Ana, Ida, Rok, Tim) vedno dvorezen meč. Urh deluje kot škrat ali malo meniško.

ANTON – glej prej! Opomba: tisti, ki ve, da vaja dela mojstra, ve tudi, da najprej mojster dela vajo. Torej – mojster se rodiš. Kot Antonello de Mesina – mojster portreta. Antonov- sovjetski letalski konstruktor. Anton Padovanski – frančiškanski (pomislite: frančiškanski!) pridigar. Z mojstrskim gobcem. Anton Puščavnik – začetnik meništva. Menih mojster!

MOJA INTERPRETACIJA IMEN JE DOMIŠLJIJSKA
JE PESNIŠKA SVOBODA KI SI JE NE PUSTIM KRATITI

ČE NIČ NI RES POTEM JE **VSE** V REDU

NIMA ZVEZE Z ZNANSTVENIM RAZISKOVANJEM
KI JE ŠE BOLJ PSEVDONANSTVENO
KOT MOJA SVOBODA DO IZRAŽANJA

ČE PA JE **RES** KAR NI DOKAZANO
POTEM – JE ŠE **BOLJ** V REDU

Anton na srečo dopušča te unikate: Tone, Tona, Toni, Tonč, Toncl, Tonček – sami mojstri z napako. Razen prvega. Ki ima zaradi imena psihične težave.

Tone se včasih zapije in postane Tona, seveda.

Če se skrrije in potuhne, postane Tonček.

Gre na kurbarijo – Tonč,

leže pod drevo – Toncl,

se skrrije za ali pod krilo – Toni ...

Paleta razpuščenih menihov!

BOGOMILA – bogu se seveda ni prikupila.

Če ti je življenje drago, ne jemlji Bogomile. Zastrupila ti bo realnost. S svojim nastopaštvom te bo uplinila. Spremenila te bo v sulfat in te spustila v zrak. Ve, da se boš vrnil. Ker ne moreš dobiti druge. Sicer ne bi imel nje. Je tako polna frustracij, da je misterij, kako da ne zapade v psihozo. Ali pa je v njej. In nič ne vemo.

Boga – rada načrtuje in izpeljuje.

CIRIL in METOD – sta jedla kompot. Dva zblojena.

Metod venomer išče metodo.

Ciril pa ne išče. Samo zraven je. Fantazira.

Pravi korenjaški par. Nikjer in nikdar potrebna. Kot izvoščka v drugi polovici XX. stoletja. Če godujeta narazen, nista več tako zaščitena. Spomeniško varstvo ... Danes ima lahko vsak familijo? Morala bi biti na TV.

ŠPELA – če nima privihanega noska, ima privihano kaj drugega. Včasih krilo. Špela je nagajiva v svoji zvoneči disonanci.

P je predrznost, E gibanje, L potovanje, in A – ženski princip. Sicer mehka dušica s kremplji. Špele presenečajo. Kar optimistično za začetek ...

Od kod prihaja ta Špela! Špela kot pšenica?

VERONIKA – glej prej! (phero – nesti, nika – zmaga) Kot rečeno. Ali dve ženski: Vera & Nika. Kot dan in noč. Vera je odločna, če je treba tudi bučna, Nika lebdi. In še nekaj časa bo. Nika ne more zmagati, ime ji preprečuje, Vera pa ne ve, zakaj bi ... Vera (rusko: vera) ne verjame v tisto, kar počne, vendar to počne odločno.

A. S.: Potegnjena vase in mizantropska, če jo izdajo živci zaradi nevernikov, še bolj zaradi vernih.

Nika – A. S.: Lebdeča, vesela, dehteča, kot metulj.

Veronika – brez potrebe, da bi zmagala. Če je pametna ...

LJUBICA – če imaš ženo Ljubico, si moraš nujno omisliti ljubico. Ljubica (žena) samo bluzi. Kaj je ljubezen, še ne ve. Ime ji je Ljubica. Ljubica nikdar ne bo ljubica. Preveč lepo ji gre – sploh če ima anemičnega soproga (Vilija, recimo). Potem družno zavozita.

OLGA – Olga in Vera nimata nič skupnega razen A-ja. Zakaj sta potem tako identični? Razen v malenkostih ... Olga začne, se vname, verjame, veruje, potem pa odneha. Se ji ne ljubi. V Olgi tli. V sebi je dinamična, a nekaj ne da ... Olga in Vera ne moreta sodelovati – ena izključuje drugo.

V sili hudič muhe žre ...

A. S.: Tesni zaveznici. Olga je po krivici tako malo v literaturi.

MOHOR – kot mehur. S Fortunatom sta ga preveč srala po naših krajih, zato so ju likvidirali. Fortunat pač. In Mohor. Ampak Mohor bi moral vedeti, da se krutost maščuje. Kaj boš enega krstil, če se noče. Mohor je naporen. M – travme, porno in tudi pedo, O (dvakrat) izdaja, perverzije (res je perverzija tako širiti krščanstvo, kot bi plevel sejal), H meništvo in krutost, pa R (kot krona vsega): trdost, moč!

EVGEN (blagorodni) – leteči. Nemirni možgani. Nikoli se ni imel časa spočiti. Deležen posebne vzgoje, dresure in maltretiranja. V tem planu ni časa za počitek. Dva E ja dasta Evgenu pečat, G pa razburjenje. V mu poudarja vztrajnost (dobro – tudi neuspeh, a neuspeh je relativen), N mu poklanja brezbriznost (da lahko preživi) in nonšalanco, s katero spremlja svojo blokado čustev in askezo pri sebi.

FRANC – glej prej!

VLADIMIR – rad vlada in hoče imeti mir. Da ga ne gnjavijo ... To mu ne uspeva. A je navajen. Vsaj vladati mora, pusti mu, naj misli da vlada. Sicer zakrni. Postane Vlado. S končnico O. Kar je vedno vsaj malo škodljivo. Požre marsikaj, da se mu ni treba čustveno naprezati. Lahko ti zagreni življenje. Na drug način kot Drago.

MARIJA – glej prej! Opomba: Marija je polju šla ... poje pesem. Če je to res, potem se ve, da je Marija povesod. Biti grenak, je iztočnica imena. Zato je zaščitnica vseh ubogih. Treba je to izkoristiti.

ALEŠ – življenje je zanj znanstveno dogajanje. Ni zmožen stagnirati. Čeravno – stagnira. V disonanci je, z ženskim principom v sebi – ne ve kaj bi, zato kaj spi. Poskuša peti, igrati šah. Gibljiv moment. A kratke sape. Vedno išče ravnotežje. Da bi potem sprožil – kaos.

MIROSLAV – Mirko in Slavko. Partizana. Pazi Mirko! Kroglal! Hvala Slavko! Rešil si mi življenje! V tandemu sta znosna, kakor se razcepita, se razletita. Miro je trdoglav, Slavc nenehno boleha. A dobro vidi in sliši. Vseeno to ni vzrok za vzpodbudo ... Miroslav si domišlja, da bo imel mir in bo slaven. To poskuša doseči. Nikdar se ne umiri. Mirko je deloholik, žilav, priden, da ti je slabo (nekak Jože plus). Mirotu manjka Mirkotov K. Stabilitet. Zato se mora včasih poiskati. Raje ne dela Miro, kot da bi dobil pruh, če bi se naprezal. Slavko lahko postane Slavc ali Slavček in nastane – legenda. Slavku dela preveč motenj S. In končnica KO. Sicer je v redu ...

VINCENC – ve se, kaj je ime povzročilo van Goghu ... Seveda pod določenimi pogoji delovanja (v okolju). Nikakor ne imej pri sebi nabitega orožja, če se družiš z Vincencem. Ali pribora za britje.

Vinko je bolj ruralen.

A. S.: Tudi vohun.

MARJETA – glej prej!

Opomba: numerološko je 18.

Število potresov, vojaških sodišč, jekla, razstreliva ...

DANILO – ooo, še Danilo na paleti! Preveč gladek, da bi mi vzel

veselje do življenja. To počne. Jemlje veselje do življenja. Potrebuje ga. Je odvisen (najmanj) od veselja. Zato ga jemlje drugim. Nikdar nič ne naredi s svojim življenjem. Lahko se zapije. Ampak pijejo tudi drugi. Nemiren duh, ki izgublja energijo.

MAJDA – skoraj pod nujno nesrečna. To zna prenašati. Nič se ji ne zgodi takega, da bi bilo vredno o tem kaj reči. Otroštva se ne znebi; boli jo, da vene, vsaj razumsko si poskuša urediti življenje. Niti ne stoka, ne joka, živi. Včasih avantura ...

A. S.: Brezvoljna Majda. Nepremišljena? Lepo se smeji. Ko se ...

BRANISLAV – ta pa je že na nivoju. Brani slavo. Se pravi, da opravlja Sizifovo delo. Če v svojem ohranjanju svoje slave ne prizadene mojega samoljubja, naj kar brani in ohranja. Branislavu nikdar nič ne uspe. Zato mora postati Branko (da se še bolj muči, a vsaj – zasluži) ali Brane (daljnovid v ezoteriko), ki marsikaj poskuša, da življenje ne bi bilo dolgočasno. Za slavo mu je malo mar. Branislav lahko izgleda kot medel spomin na nekaj. Kaj že? Ne ve se, kaj ...

KRISTINA – začne se stabilno in močno, z rahlo disonanco (ki povzroča porno etiko), sprememba v zver – nagon – povzroči radost in konča v brezbriznosti storjenega. Do naslednjic! Seks je balzam. Rada vriska. Ali pa bi rada. Dokaj skrivnostna persona. A. S.: Vase zaprta in umaknjena.

JAKOB – kup nesreče. Uporabi trik, da postane Jaka (iskalec sreče), Jakec (copata tako ali drugače), Jaki (nič vzpodbudnega, a zagotavlja vsaj zračnost). Če ima srečo, ima brata Jezusa, da ta nosi še njegov križ. Ker Jakob nima brata Jezusa, pač pa Janeza, ki je vsaj bolj prebrisan, če ne pametnejši, mora sam nositi svoj križ. Še več – dodajo mu kaj in šepnejo: tako je bolje zate! Jakob bi moral biti naivec. Ali pa je? In hkrati modrijan – nič ni večno. Moto: tudi ti boš šel enkrat srat kot Erazem Rotterdamski – zdnjč.

ANA (Hana: ljubkost, gracija/Marijina mati) – osnovno žensko shizofrenično ime. Ni nenamerno v Karenini glavna junakinja Ana. Numerološko 7. Skrivnost. Sedem palčkov, sedem gora, voda, sedem grehov, sedem zmajevih glav ... O Ani bi se dalo napisati knjigo. Potem preživeti – to je pa drugo. Nekateri Ane zaradi ugodnih pogojev odraščanja (a to je redkost) in brez velikih motenj v puberteti (še večja redkost) tudi zaživijo. Kot ženske. Matere. Ana je kratko, a močno ime. Nek trik se skriva v Ani. Običajno imajo vse Ane neobičajna nihanja in odstopanja v neposrednem stiku z realnostjo. Muhave so, odrezave, frivolne, a tudi čuteče, mile (da se kar smilijo same sebi) ali arogantne (da se smilijo drugim). Junak se boji, zato naredi junaštvo iz obupa.

Obratno splošnemu prepričanju ...

Če ima Ana prevelike travme zaradi mladosti in še bolj zaradi otroštva, nastopijo problemi. Večji kot je običajno pri tej rasi. Nobene druge črke nimajo, da bi se nanjo obesile (kot Hana, Lana, Zana, Jana, Dana, Fana, Tana, Vana, Žana ...), so svoje vrste čarovnice.

Ana ne uspeva v filmu ali gledališču, ker prehitro odkrijejo njeno naravo, čeprav je, kot rečeno – misterij. Misli, da ima rada poezijo.

A. S.: Črti pesnike in njih umotvore.

Anča je bolj polteni tip in se manj meni za svoje travme. Je bolj izurjena za življenje. Anica je tista, ki je bolj površna, čeprav hoče biti pedantna. Anja je premeška, da bi uspevala v kaosu. Anka. Pa smo tam! Pri partizanki. Ana je včasih nagnjena glavobolu. Ali pa dela preglavice žolč ... Ana je dobra ljubica, če ima tak dan. To je bolj redko. Sicer je zamišljeno odsotna, ali pa te raztrga v perverzijah. Oboje uničuje oba.

Anamarija – klasični primer shizofrenije/mati, hči. Pisano na-

razen pa kričeč primerek le te.
Anika pa je lutka. Deluje na baterije.
Hana je nadgradnja Ane. Neslišna Hana, prikupna Hana, kruta Hana. Uspela bi v kabareju in šansonu. A ji roji drugo ...

SERGIJ – glej prej!

Opomba: nič novega. Isti drek.
Nič se ni spremenilo v tem času.

ZMAGO – adekvat Niki. Zakaj? Ne vem, a se ne razburjam. Samo rečem. Adekvat. Jasno. Rojen zmagovalc, ki nikdar ne zmaga. Razen na kakšnih festivalih in veselicah. Neuspešna borba v želji, da se vzpostavi kot rojen prvak. V začetku kreposten, potem samo razburjen. Ne živi rad kot poraženec, nagnjen k samodestrukciji ali neke sorte nihilizmu. Zabaven folirant. Z mehko dušo. Kot Nika. Premehko za ta svet in zmagovanje v njem.

MARTA – glej prej!

Opomba: tista sorta, ki jim samozatajevanje prinaša najmanj koristi. Lahko se pogreznejo v apatijo. Prilezejo kdaj iz nje in poskušajo kaj spremeniti. A gospa je gospa ... Še hujše zlo za Marto:

pridna gospa. Ali dostojna. V Marti je vedno ogenj. Tudi ko se upokoji.

JUDITA – nekaj, kar mi ni povšeči. Zven imena ni dovolj konsonanten mojemu ušesu, da bi dobil ob Juditi asociacijo na kaj prijetnega. Ena je fentala asirskega poveljnika. Kdo jamči, da druga ne bo storila enako s kom drugim? Zgodovina že ne. Zgodovina nič ne jamči. Le pojasnjuje. Židinj Judito moraš dobiti kolikor je moč mlado, naravno, nič zmedeno ali samo rahlo, deklet, preden pregloboko zakorači v puberteto (kdo jo potem lahko obrzda?) in tako preprečiti njen razkroj. Zaradi česar je že ubila tistega tipa, ne moreš kar tako nekoga ubiti. Najmanj še poveljnika. Potem si ti glavni. Ja, Judita je glavna – ti si njen obesek. Med nogami ima mitraljez. Včasih je pokvarjen.

IGNAC – glej prej!

Opomba: Nace je prizemljen Ignac.
E mu daje novo dimenzijo, da zaplava v tok.
Nikdar ne odraste. Zna uničiti koga iz okolice. Sicer dober po srcu.
Nac je obešenjaški Nace.

Gozdarji na pikniku

Mislinski gozdarji so se zbrali v Komisiji na pikniku in medse povabili tudi upokojene gozdarje. K veselemu razpoloženju na pikniku je postreglo tudi lepo vreme in srečanje je trajalo pozno v noč. Piknika se je udeležil tudi direktor Gozdnega gospodarstva Silvo Priteržnik.

Zlatko Škrubej

Humor

Hudi časi

Marko reče prijatelju:
- Slišal sem, da je tvoje deklet rodilo.
- Res je, upam da bo otrok neumen.
- Ojoj, zakaj pa sedaj to?
- Ker se ne mislim poročiti z njo, študija pa otroku ne morem plačevati.

Dobra primerjava

Možakarja se pogovarjata o ženah, pa reče eden:
- Žene so kot mobitel.
- Zakaj kot mobitel?
- Na tiho ga daš, še vedno trese.

Velika razlika

Dva brezposelna prijatelja se pogovarjata, pa vpraša eden:
- Ali čutiš razliko med nekdanjimi vladajočimi tovariši in zdajšnjimi

gospodi?

- Seveda, veliko!
- Da slišim.
- Ko so bili na vladi tovariši, sem imel službo in denar, danes pa od tega nimam nič!

Vse po starem

Prijatelja politizirata, pa reče eden:
- Kaj misliš, da se bo bistveno spremenilo pri nas po jesenskih volitvah?
- Nič. Eni tajkuni bodo zamenjali druge

Viharnik

izdaja:
Gozdno gospodarstvo Slovenj Gradec, d. d., Vorančev trg 1, 2380 Slovenj Gradec

GOZDNO GOSPODARSTVO SLOVENJ GRADEC D.D.

telefon: 02 88 43 332
faks: 02 88 42 684
e-mail: viharnik@gg-sg.si

direktor:
Silvo Priteržnik

glavna in odgovorna urednica:
Ida Robnik

uredniški odbor:
Ida Robnik, Brane Širnik, Gorazd Mlinšek, Jože Potočnik, Marta Krejan, Franc Jurač

lektorica:
Marta Krejan, prof.

idejna zasnova, grafično oblikovanje in priprava za tisk:
Jože Repas, design

tisk:
ZIP Center d.o.o., Ravne na Koroškem

avtor fotografije na naslovnici:
Gorazd Mlinšek

Na podlagi mnenja ministrstva za informiranje z dne 30. 1. 1992 je Viharnik proizvod informativnega značaja (tč. tarifne številke 3).

Pozna ga

Žena si kupi nov klobuk in se hvali pred možem:
- Mar ni lep?
- Na tvoji glavi mi sploh ni všeč!
- Saj vem, da bi bilo tebi všeč, bi morala na glavi nositi zaboj piva!

ugodno

Limb 80 LUXS

Evropski traktor nove generacije

Tehnične karakteristike traktorja:

- motor: moč: 60/82 KW/KM, prostornina: 4400 cm³, vrtilni moment: 294 pri 1400 obr./min;
- transmisija: število prestav naprej/nazaj: 24/24, pogon na vsa kolesa, maksimalna hitrost: 40 km/h, zapora diferenciala spredaj/zadaj: samodejna/mehanska, priključna gred: zadaj, vrtilna frekvenca zadnje priključne gredi: 540/540E, moč na priključni gredi: 52/71 KW/KM;
- hidravlika: pretočna hidravlična črpalka: 60 (40+20) l/min;
- pnevmatike: 320/70R24; 18,4R30;
- zavore: večlamelne v olju, na vsa kolesa;
- dodatna oprema: klima, samozapenjalna kljuka, radio (že v ceni).

PRODAJA TRGOVINA LES

tel.: 02 88 43385 ali 041 769 726

Traktor vam opremimo tudi za delo v gozdu.

Se vidimo doma.

PREMOŽENJSKO ZAVAROVANJE
Z OSEBNO IN PRAVNO ASISTENCO

asistenca doma

www.ZavarovalnicaMaribor.si • 080 19 20

ZAVAROVALNICA MARIBOR

Tekmovanje voznikov gozdarskih kamionov

Tekst: Drago Pogorevc, fotografije: Ida Robnik in Franc Jurač

Tekmovanje voznikov gozdarskih kamionov, katerega smo izvedli ob otvoritvi praznovanja praznika občine Mislinja od 23. do 29. junija na šolskem igrišču, je zelo popestrilo dogajanje, saj smo ga organizirali prvič. Vozniki gozdarskih kamionov niso samo pogumni in neustrašni, temveč tudi zelo spretni z rokovanjem z dvigali za nakladanje gozdnih sortimentov, kar so dokazali prav na tem tekmovanju.

K sodelovanju smo povabili tudi vse voznike, ki pogodbeno vozijo za Gozdno gospodarstvo Slovenj Gradec, d. d., tekmovanja pa sta se udeležila tudi dva voznika iz Slovenske Bistrice, kar je še dodatno vzpodbudilo tekmovalno vneto. Nastopilo je sedem tekmovalcev v disciplini zalaganje piramide, zmagovalec pa je postal voznik GG g. Jure Šavc. Prvi trije tekmovalci so prejeli pokale, vsi udeleženci tek-

movanja pa praktične nagrade, ki so jih prispevali sponzorji tekmovanja: Gozdno gospodarstvo Slovenj Gradec, d. d., Bijol, d. o. o., Vuzenica in CVS-Mobile iz Ljubljane.

Doseženi rezultati:

1. **Jure Šavc** GG SG,
2. **Primož Prevorčič**, Prevoznništvo Branko Prevorčič, s. p.,
3. **Gregor Potočnik**, Slovenska Bistrica,
4. **Aleš Prevorčič**, Prevoznništvo

Branko Prevorčič, s. p.,

5. **Edo Kotnik**, GG SG,
6. **Igor Vrhnjak**, GG SG,
7. **Andrej Črešnar**, Slovenska Bistrica.

Po tekmovanju je sledil uradni prižig kope in druženje v prijetnem vzdušju. Vsi tekmovalci so bili enotni, da se prihodnje leto zopet srečamo in prepričani smo, da bo tekmovalcev še več.

Skupinski posnetek tekmovalcev z Viktorjem Robnikom, županom občine Mislinja, s Silvom Pritrznikom, direktorjem GG Slovenj Gradec, ter organizatorjem in vodjem tekmovanja Božom Vrhnjakom in Dragom Pogorevcem.

Komisija ocenjuje precizno postavitev.

Viktor Robnik, župan občine Mislinja je o prazniku občine spregovoril v verzih.

S tribune gledalci z zanimanjem spremljajo tekmovanje.

Prijetno razpoložena Viktor Robnik in Silvo Pritrznik ob zaključku tekmovanja

Ženski kvintet Lastovke iz Dovž je zapel tri narodne.

Rudolf Strmčnik

Tekmovalci so prejeli pokale in praktične nagrade

